

DAFTAR ISTILAH GEOGRAFI

ASING - INDONESIA
INDONESIA - ASING

PUSAT PEMBINAAN DAN PENGEMBANGAN BAHASA
DEPARTEMEN PENDIDIKAN DAN KEBUDAYAAN

DAFTAR ISTILAH GEOGRAFI

ASING – INDONESIA
INDONESIA – ASING

H A D I A H
PUSAT PEMBINAAN DAN PENGELOMPOKAN BATAS

**DAFTAR
ISTILAH GEOGRAFI**

**ASING-INDONESIA
INDONESIA-ASING**

Mulyono Tjokrodikaryo
Tuty Murtiningsih, P. Wajong
Sukatijar Pr., Djenen Bale
Ummy Kalzum D.P

**Pusat Pembinaan dan Pengembangan Bahasa
Departemen Pendidikan dan Kebudayaan
Jakarta
1979**

Hak cipta pada Departemen Pendidikan dan Kebudayaan

Redaksi

S.Effendi (Ketua)

Soegeng Maulana, Koentamadi

Zulkarnain

Seri Cd

Buku ini semula merupakan salah satu naskah hasil Proyek Penelitian Bahasa dan Sastra Indonesia dan Daerah 1976/1977.

Staf Inti Proyek: S. Effendi (Pemimpin), Zulkarnain (Bendaharawan), Farid Hadi (Sekretaris), Basuki Suhardi, Muhadjir, Lukman Ali, Djajanto Supraba, Sri Sukei Adiwimarta, Yayah B. Lumintaintang, Koentamadi, Dendy Sugono (Para Asisten), Dr. Amran Halim dan Dr. Muljanto Sumardi (Konsultan).

Sebagian atau seluruh isi buku ini dilarang digunakan atau diperbanyak dalam bentuk apa pun tanpa izin tertulis dari penerbit kecuali dalam hal pengutipan untuk keperluan penulisan artikel atau karangan ilmiah. Alamat penerbit: Pusat Pembinaan dan Pengembangan Bahasa, Jalan Diponegoro 82, Jakarta Pusat.

PRAKATA

Dalam Rencana Pembangunan Lima Tahun Kedua (1974/75-1978/79) telah digariskan kebijaksanaan pembinaan dan pengembangan kebudayaan nasional dalam berbagai seginya. Dalam kebijaksanaan ini, masalah kebahasaan dan kesastraan merupakan salah satu masalah kebudayaan nasional yang perlu digarap dengan sungguh-sungguh dan berencana sehingga tujuan akhir pembinaan dan pengembangan bahasa Indonesia dan bahasa daerah termasuk sastranya tercapai, yakni berkembangnya kemampuan menggunakan bahasa Indonesia sebagai sarana komunikasi nasional dengan baik di kalangan masyarakat luas. Untuk mencapai tujuan akhir ini, perlu dilakukan kegiatan kebahasaan dan kesastraan seperti (1) pembakuan ejaan, tata bahasa, dan peristilahan melalui penelitian bahasa dan sastra Indonesia dan daerah, penyusunan berbagai kamus bahasa Indonesia dan bahasa daerah, penyusunan berbagai kamus istilah, dan penyusunan buku pedoman ejaan, pedoman tata bahasa, dan pedoman pembentukan istilah, (2) penyuluhan bahasa Indonesia melalui berbagai media massa, (3) penterjemahan karya kesusastraan daerah yang utama, kesusastraan dunia, dan karya kebahasaan yang penting ke dalam bahasa Indonesia, (4) pengembangan pusat informasi kebahasaan dan kesastraan melalui penelitian, inventarisasi, perekaman, pendokumentasian, dan pembinaan jaringan informasi, dan (5) pengembangan tenaga, bakat, dan prestasi dalam bidang bahasa dan sastra melalui penataran, sayembara mengarang, serta pemberian bea siswa dan hadiah penghargaan.

Sebagai salah satu tindak lanjut kebijaksanaan tersebut, dibentuklah oleh pemerintah, dalam hal ini Departemen Pendidikan dan Kebudayaan, Proyek Penelitian Bahasa dan Sastra Indonesia dan Daerah pada Pusat Pembinaan dan Pengembangan Bahasa (Proyek Penelitian Pusat) pada tahun 1974 dengan tugas mengadakan penelitian bahasa dan sastra Indonesia dan daerah dalam segala aspeknya, termasuk peristilahan dalam berbagai bidang ilmu pengetahuan dan teknologi. Kemudian, mengingat luasnya masalah kebahasaan dan kesastraan yang perlu digarap dan luasnya daerah penelitian yang perlu dijangkau, mulai tahun 1976 proyek ini ditunjang oleh 10 proyek yang berlokasi di 10 propinsi, yaitu (1) Daerah Istimewa Aceh yang dikelola oleh Universitas Syiah Kuala, (2) Sumatra Barat yang dikelola oleh IKIP Padang, (3) Sumatra Selatan yang dikelola oleh Universitas Sriwijaya, (4) Kalimantan Selatan yang dikelola oleh Universitas Lambung Mangkurat, (5) Sulawesi Selatan yang dikelola oleh

IKIP dan Balai Penelitian Bahasa Ujungpandang, (6) Sulawesi Utara yang dikelola oleh Universitas Sam Ratulangi, (7) Bali yang dikelola oleh Universitas Udayana, (8) Jawa Barat yang dikelola oleh IKIP Bandung, (9) Daerah Istimewa Yogyakarta yang dikelola oleh Balai Penelitian Bahasa Yogyakarta, dan (10) Jawa Timur yang dikelola oleh IKIP Malang. Program kegiatan kesepuluh proyek di daerah ini merupakan bagian dari program kegiatan Proyek Penelitian Pusat di Jakarta yang disusun berdasarkan rencana induk Pusat Pembinaan dan Pengembangan Bahasa, Departemen Pendidikan dan Kebudayaan. Pelaksanaan program proyek-proyek daerah dilakukan terutama oleh tenaga-tenaga perguruan tinggi di daerah yang bersangkutan berdasarkan pengarahannya dan koordinasi dari Proyek Penelitian Pusat.

Setelah lima tahun berjalan, Proyek Penelitian Pusat menghasilkan lebih dari 250 naskah laporan penelitian tentang bahasa dan sastra dan lebih dari 30 naskah kamus istilah dalam berbagai bidang ilmu pengetahuan dan teknologi. Dan setelah tiga tahun bekerja, kesepuluh proyek di daerah menghasilkan 135 naskah laporan penelitian tentang berbagai aspek bahasa dan sastra daerah. Ratusan naskah ini tentulah tidak akan bermanfaat apabila hanya disimpan di gudang, tidak diterbitkan dan disebar di kalangan masyarakat luas.

Buku *Daftar Istilah Geografi: Asing - Indonesia dan Indonesia - Asing* ini semula merupakan naskah laporan yang disusun oleh tim dari Departemen Ilmu Sosial, IKIP Jakarta dan Pusat Penelitian Sejarah dan Budaya, Direktorat Jenderal Kebudayaan dalam rangka kerja sama dengan Proyek Penelitian Pusat tahun 1976/1977. Sesudah ditelaah, diselaraskan dan ditambah dengan istilah hasil Panitia Pengembangan Bahasa Indonesia, dan diedit, naskah tersebut diterbitkan oleh Pusat Pembinaan dan Pengembangan Bahasa dengan dana Proyek Penelitian Pusat dalam usaha penyebarluasan penelitian dan penyusunan istilah di kalangan guru, mahasiswa, dan masyarakat pada umumnya.

Akhirnya kepada Drs. S. Effendi, Pemimpin Proyek Penelitian Pusat, beserta staf, penyusun, redaksi, dan semua pihak yang memungkinkan terlaksananya penerbitan buku ini, kami sampaikan terima kasih yang tak terhingga.

Mudah-mudahan buku ini bermanfaat bagi usaha pembinaan dan pengembangan bahasa di Indonesia.

Jakarta, Desember 1979

Prof. Dr. Amran Halim
Kepala Pusat Pembinaan
dan Pengembangan Bahasa

KATA PENGANTAR

Daftar Istilah Geografi ini adalah sebagian hasil pelaksanaan kerja sama antara Departemen Ilmu Sosial, IKIP Jakarta dan Pusat Penelitian Sejarah dan Budaya, Direktorat Jenderal Kebudayaan dengan Proyek Penelitian Bahasa dan Sastra, Pusat Pembinaan dan Pengembangan peristilahan geografi dalam bahasa Indonesia.

Penyusunan dilakukan oleh tim yang terdiri dari Drs. Mulyono Tjokrodikaryo (Penanggung Jawab), Dra. Tuty Murtiningsih H. (Ketua) Drs. P. Wayong, Drs. Djenen Bale, M. Sc., Dra. Sukatijar Pr., dan Dra. Ummy Kalzum DP (para anggota) berdasarkan naskah "Daftar Istilah Geografi" hasil tim tersebut setelah oleh redaksi naskah itu ditelaah ulang, diselaraskan serta ditambah dengan istilah hasil Panitia Pengembangan Bahasa Indonesia, Departemen Pendidikan dan Kebudayaan. Dalam kegiatan penyusunan, tim mendapat petunjuk dan saran berharga dari Dr. Sudjiran Resosudarmo, konsultan tim.

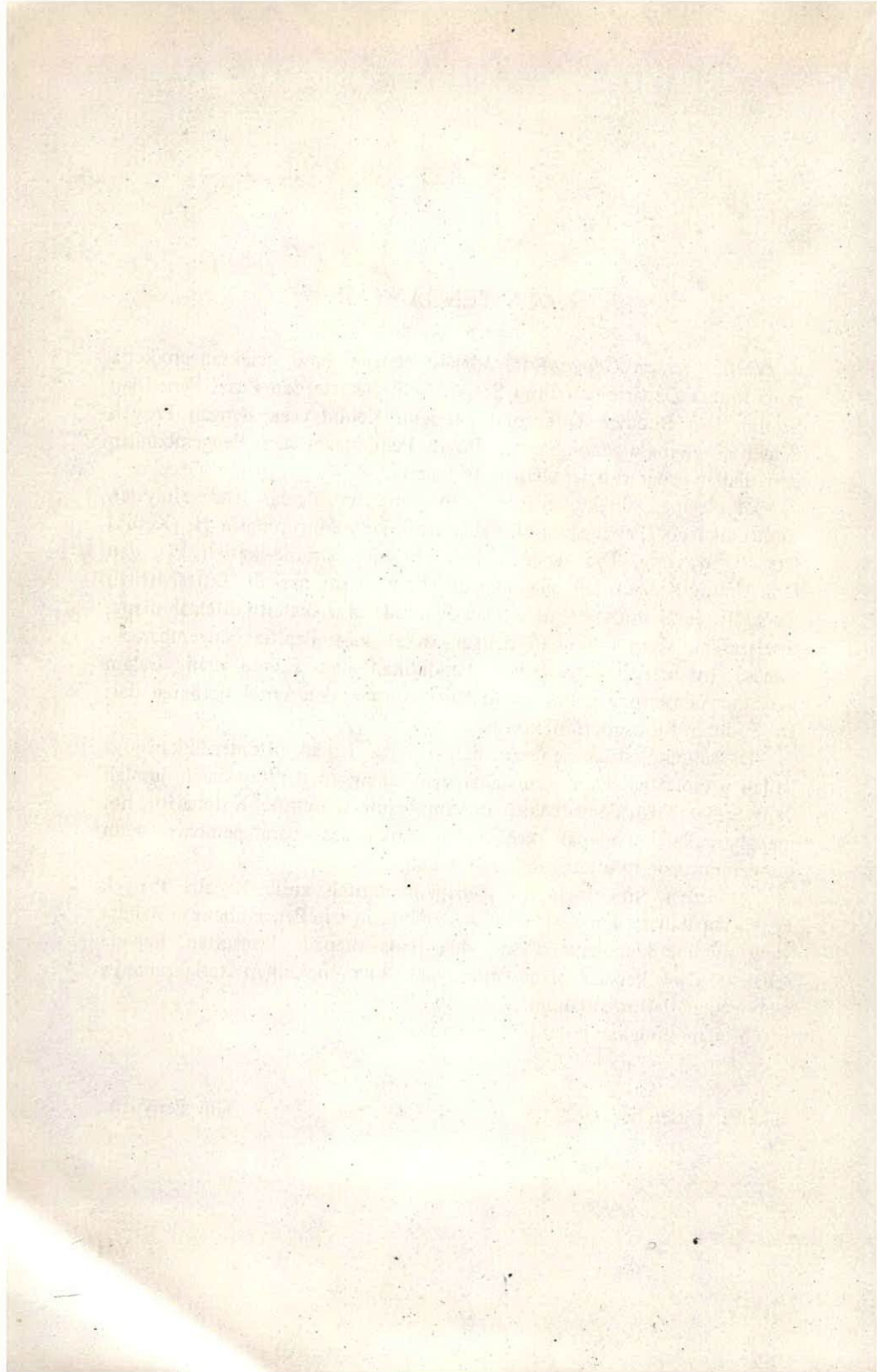
Di samping istilah geografi, dalam daftar istilah ini dimasukkan juga istilah geologi dan kata atau nama yang dianggap penting dalam jumlah yang terbatas dan dengan susunan yang belum sempurna. Karena itu, tim mengharapkan pendapat, kritik, dan saran dari para pembaca demi penyempurnaan terbitan yang akan datang.

Akhirnya, tim ingin mengucapkan terima kasih kepada Proyek Penelitian Bahasa dan Sastra, Pusat Pembinaan dan Pengembangan Bahasa yang memberikan kepercayaan dan dana, kepada konsultan, kepada redaksi, dan kepada siapa pun yang memungkinkan terlaksananya penyusunan daftar istilah ini.

Mudah-mudahan buku ini bermanfaat.

Jakarta, Desember 1979

Tim Penyusun

DAFTAR ISI

Prakata	V
Kata Pengantar	VII
DAFTAR ISTILAH ASING — INDONESIA	1
DAFTAR ISTILAH INDONESIA — ASING	43
Daftar Pustaka	85

ASING – INDONESIA

A

- aa : (lava) aa
 abaca : abaka
 abatoir : abatoir
 abiotic : abiotik
 abisal rock : batuan abisal
 ablation : ablasi
 abrasion : abrasi
 abrasion platform : paparan abrasi
 abrasives : abrasif
 absolute : mutlak
 absolute age : umur mutlak
 absolute distance : jarak mutlak
 absolute drought : kering mutlak
 absolute humidity : kelembaban mutlak
 absolute location : lokasi mutlak
 absolute over population : kelebihan penduduk mutlak
 absolute space : ruang mutlak
 absolute zero : nol mutlak
 absorbing barrier : rintangan serap
 absorption : serapan
 abyssal deposit : endapan abisal
 academician : akademisi
 academy : akademi
 acceleration : percepatan
 acceleration of gravity : percepatan gravitasi
 accessibility : kedayatmasukan
 accretion : enaptimbus; akresi
 acculturation : akulturasi
 accumulation : pelonggokan; longgokan
 acetylene : gas karbit
 acid rocks : batuan asam
 acre : ekar
 acre-foot : ekar-kaki
 actinic ray : sinar aktinik
 active satellite : satelit aktif
 adiabatic : adiabatik
 adiabatic change : perubahan adiabatik
 adiabatic cooling : pendinginan adiabatik
 adiabatic heating : pemanasan adiabatik
 adit : adit
 administrative boundary : batas administrasi
 adobe : adob
 adobe soil : tanah tanih adob; tumpah tanah adob
 adret : adret
 advection fog : kabut adveksi
 aeolis : eolis
 aerobic : aerobik
 aerography : erografi
 aerosol : aerosol
 aerosphere : aerosfer
 aesthenosphere : astenosfer
 afforestation : penghutanan
 afterglow : teja
 after-shock : gempa susulan
 agate : akik
 age ratio : misbah umur
 age specific birth rate : tingkat kelahiran khusus
 age structure : struktur umur
 agglomerate : aglomerati
 agglomeration : aglomerasi

aggradation**alumina**

- aggradation** : agradasi; pendamparan
- aggregate transport cost** : biaya transport gabungan
- agonic line** : garis agonik
- agricultural area** : daerah pertanian
- agricultural density** : kepadatan agraris
- agriculture** : pertanian
- agronomy** : agronomi
- agropolis** : kota pertanian
- agroville** : AGROPOLIS
- A-horizon** : horizon-A
- aiguille** : aiguille
- Ainu** : Ainu
- air** : udara
- air age** : zaman udara
- air convergence** : pertemuan udara
- air curtain** : tabir udara
- air drainage** : saluran udara
- air glow** : teja udara
- air mass** : massa udara
- air pattern** : pola udara
- air pollution** : pencemaran udara
- airport** : pelabuhan udara
- air pressure** : tekanan udara
- air saddle** : pelana angin
- air stream** : arus udara
- ait (eyot)** : ait
- Ajanta** : Ajanta
- aktinometer** : aktinometer
- albedo** : albedo
- albite** : albit
- alcatras** : alcatras
- alcove** : kerukan
- alexandrite** : alexandrit
- alfalfa** : alfalfa
- algae** : ganggang
- algae bloom** : pembiakan ganggang
- alimentation** : alimentasi
- alkaline rocks** : batuan alkali
- alliteration** : aliterasi
- allogene** : alogen
- alluvial dam** : empangan aluvium
- alluvial fan** : kipas aluvium
- alluvial forest** : hutan aluvium
- alluvial island** : pulau aluvium
- alluvial plain** : daratan aluvium
- alluvial platform** : pelantar aluvium
- alluvial swamp** : paya aluvium
- alluvial tin** : timah aluvium
- alluvial tin ore** : bijih timah aluvium
- alluviation** : pelanaran
- alluvium** : aluvium
- alluvium deposit** : endapan aluvium
- alluvium, sub-recent** : aluvium, sub-recent
- alp** : alp
- alpaca** : alpaka
- alpine climate** : iklim alp
- alpine folding** : lipatan alp
- alpine glow** : teja alp
- alpine mountain system** : sistem pergunungan Alp
- altimeter** : altimeter
- altiplanation** : altiplanasi
- altiplano** : altiplano
- altithermal phase** : fasa altiterma
- altitude** : ketinggian
- altocumulus** : altokumulus
- altostratus** : altostratus
- alumina** : alumina

- aluminium** : aluminium
aluminosilicates : aluminosilikat
amang : tahi bijih/amang
Amazon : Amazon
amber : batu ambar
amenity location : lokasi kenya-
 manan
amethyst : kecubung
ammonites : amonit
amorphous : amorf
amorphous rock : batuan amorf
amphibole : amfibol
amphibolite : ambibolit
amphidromic system : sistem am-
 fidrom
amphitheatre : amfiteater
amplitude : amplitudo
amygdale : amigdal
anabatic wind : angin anabat
anaconda : anakonda
anaglyph : anaglif
analemma : analema
analogue : analog
Anatolia : Anatolia
Andes : Andes
andesite : andesit
andesit line : garisan andesit
Andorra : Andorra
andradite : andradit
andromeda : andromeda
anemogram : anemogram
anemograph : anemograf
anemometer : anemometer
aneroid barometer : barometer a-
 neroid
Angkor : Angkor
angle of elevation : sudut dongak
angle of refraction : sudut bias
angora : angora
angular undonformity : ketidakse-
 larasan bersudut
angulate pattern : pola angulat
anhydrite : anhidrit
annual rainfall : hujan tahunan
annual production : hasil tahunan
annuals : tanaman genjah
annual variation : variasi tahunan
annular drainage : saluran meng-
 gelang
annular drainage : pola saluran
annular eclipse : gerhana meng-
 gelang
anoa : anoa
antarctica : antarktika
antarctic circle : lingkaran antark-
 tika
antecedent boundaries : perbatas-
 an anteseden
antecedent drainage : saluran ante-
 seden
antecedent river : sungai anteseden
ante meridian : ante meredian
ant hill : busut
anthodite : antodit
anthrecite : antrasit
anthropogeography : antropoge-
 grafi
antibiotics : antibiotika
anticline : antiklin
anticlinorium : antiklinorium
anticorona : antikorona
anticyclon : antisiklon
antimony : antimon
antipleion : antipleion
antipodes : antipoda
antitrade; counter trade : anti pasat

antracite

- antracite** : antrasit
aoudad : aoudad
apartheid : apartheid
apatite : apatit
aphelion : afelium
aplite : aplit
apogean tide : pasang surut apogi
apogee : apogi
Apollo : Apolo
Appleton layer : lapisan Appleton
apse line : garis apse
aquamarine : akuramarin
aquatic plants : tumbuhan akuatik
aquiclude : lapisan kedap air
aquifer : lapisan pembawa air; akuifer
arable land : tanah garapan
aragonit : aragonit
arch : gerbang
archean era : zaman arkean; prekambrium
archipelago : kepulauan
arctic circle : lingkaran arktik
arctic current : arus arktik
arcuate delta : delta busur
areal differentiation : perbedaan daerah
areal diversity : keragaman daerah
areal variation : variasi kedaerahan
arete : arete
argon : argon
argonouts : argonot
arid : kersang
arid climate : iklim kersang
aridity : kekersangan
aries : aries
arithmatic population : kepadatan aritmatik

atmospheric stability

- arroyo** : arroyo
arsenicum : arsenikum
arsenopyrite : arsenopirit
artesian well : sumur artesis
arthropod : artropoda
artifact : artifak
artificial : buatan
artificial boundaries : batas buatan
artificial manure : pupuk buatan
asbestos : asbes

ash : abu
ash cone : kerucut abu
aspect : aspek
aspen : aspen
asphalt : aspal
assembly line techniques : teknik ban berjalan
assimilation : pernafasan; asimilasi
Asteroid : asteroid
asteroid; planetoid : asteroid; planetoid
astro biology : astro biologi
astrolabe : astrolab
astro physics : astro fisika
Aswan : Aswan
atlas : atlas
atmosphere : atmosfer
atmospheric circulation : peredaran atmosfer
atmospheric instability : ketidakstabilan atmosfer; ketidakmampuan atmosfer
atmospheric pollution : pencemaran atmosfer
atmospheric stability : kestabilan atmosfer; kemantapan atmosfer

atoll : karang golang; atoi
atom power : tenaga atom
attitude : sikap
attrition : gesekan
audiometer : audiometer
aurora : aurora
aurora australis : aurora australis
aurora borealis : aurora borealis
australite : australit
autarchy : swadaya
autochthonous : autokton
autoclastic : autoklastik
automation : automatisasi
autumn : musim gugur; musim lu-
 ruh
avalanche : lawina
avalanche cone : kerucut avalans
avalanche wind : angin lawina
average linkage method : metode
 hubungan rata-rata
axis, earth axis : poros bumi
axis of fold : sumbu lipatan
ayala : ayala
azimuth : azimuth
azimuthal projection : proyeksi
 azimuthal
azonal soil : tanah azonal
aztocs : aztok

B

back bearing : ajimat balik
backshore : pantai belakang
back-slope : lereng belakang
back swamp : paya daratan
back-wall : tebing curam
back wash : hanyutan balik
backwasting : perombakan mundur

badlands : tanah gersang
bahada; bajada : bahada
Balkan : Balkan
Balkanization : Balkanisasi
ballon sonde : duga balon
bamboo : bambu
bamboo groves : rumpun bambu
bank : tepi
banket : banket
banner cloud : awan panji
baobad : baobad
bar : ambang
barbadoes earth : tanah barbados

bar-graph : diagram batang
barkhan; bachan; barchane : bar-
 kan
baroclonic : baroklinik
baroclinic atmosphere : atmosfer
 baroklinik
barogram : barogram
barograph : barograf
barometer : barometer
barometric gradient : gradient baro-
 metrik
barometric pres : tekanan baro-
 metrik
barotropic : barotropik
barotropic atmosphere : atmosfer
 barotropik
barren : tandus
barrie reef : karang perintang
barysphere : barisfer
basalt : basal
basaltic column : tiang basal
basaltic rock : batuan basal
basal wreck; caldera : kaldera
base level : alas erosi

base flow (of a river)**birth rate**

- base-flow (of a river)** : aliran dasar
base line : garis dasar
base map : peta dasar; peta asas
bases : basa
basic activity : kegiatan dasar
basic igneous rock : batuan beku basa
basic industry : industri dasar
basic lava : lava basa
basic rock : batuan basa
basin : cekungan
batholith : batolit
bathyal zone : zone batial
bathymeter : batimeter
bathymetry : batimetri
bathy-orographical : bati-orografi
bathyscaphe : batiskaf
bauxite : bauksit
bay : teluk
bayan : bayan
bayhead beach; pocked beach : pantai pangkal teluk
bayou : bayou
bazalt : basalt
beach : gisik
beach profile : penampang pantai
beacon : rambu
Beaufort scale : skala Beaufort
bedding : perlapisan
bedding (false) : perlapisan palsu
bedding plane : bidang perlapisan
bed rock : batuan dasar
beef cattle : lembu daging
bed-load (of river) : muatan dasar
beheading of river : pemenggalan sungai
behead stream : sungai terpenggal
belt (area) : jalur
- bench** : tanggul
bench mark : titik tetap
Benelux : Benelux
beno : beno
benthic organism : organisme jasad
benthic zone : zone bentos
benthos : bentos
bentric region : daerah bentic
berg : berg (angin)
berg wind : angin berg
beryllium : berilium
Bessemer process : proses Bessemer
besuk, mud flow : lahar dingin
B-horizon : horizon B
bevel : perataan
bifurcation : perdwicabangan; bifurkasi
bifurcation ratio : rasio, perdwicabangan
bight : teteluk
bill : tanjung paruh
biochore : biokor
bioclimatology : bioklimatologi
biogeography : biogeografi
biography : biografi
bioherm : bioherm
biosphere : biosfer
biostrome : biostrom
biotic : biotik
biotic equilibrium : keseimbangan biotik
biotite : biotit
birdfoot delta : delta kaki burung
birth control : pembatasan kelahiran
birth rate : tingkat kelahiran

bitter lake

bitter lake : danau pahit
bituminous : batu bara
bitumenous coal : batu bara ber-bitumen
black belt : jalur hitam
black diamond : intan hitam
blank map : peta kosong
blast furnace : tanur tiup
blind valley : lembah buntu
blizard : blizard
bolck : bongkah
block diagram : diagram bongkah
block disintegration : peluruh bongkah
block faulting : pergeseran bongkah
block field : lapangan bongkah
block lava : lava bongkah
block mountain : gunung bongkah
block-slumping : mendat
blocky structure : struktur kersai
blood-group index : indeks golongan darah
blood rain : hujan darah
blossom showers : hujan bunga
blow-hole : lubang tembusan
blow-out : lekuk angin
blue mud : lumpur biru
bluff : bluf
boclefill : bahan timbunan
bog : gambut
bog are : bijih gambut
bog soil : tanah rawang
bohorok : Bohorok
boiling point : titik didih
bolide : bolid
bolson : bolson
bonanza : bonanza

briddle-path

Bonns projection : proyeksi Bonne
bora : bora
boreal : boreal
boreal forestes : hutan boreal
bornhardt : bornhardt
botanical pestiside : pestisida botanis
bottom-set bed : lapisan dasar
Bouguer Anomaly : Anomali Bouguer
boulder : bongkah
boulder clay : lempung bongkah
boulder-train : jajaran erotik
boundary : tapal batas
boundary types : tipe perbatasan
Bourdon tube : tabung Bourdon
bourne : sungai bermusim
brackish water : air payau
brae : brae
braided channel : alur teranyam
braided riverstream : sungai teranyam
braided stream pattern : pola sungai teranyam
braided stream : aliran teranyam
branch canal : terusan cabang
brave wind : angin barat
brazilian sapphire : nilam Brazil
breached crater : kawah sumbing
breaker : hempas
break of slope : tekuk lereng
break-point bar : ambang pemecah ombak
breccia : breksi
breckland : tanah brek
breeze : silir
brickfielder : brikfilder
briddle-path : denai

- Brillouin scale** : skala Brillouin
broadcast sowing : semai sebar
broad-leaf coniferous : pohon daun lebar
bronze : perunggu
Bronze Age : Zaman Gangsa
bronze age : Zaman perunggu
brook : anakan
brown coal : batu bara muda
brubu : brubu
brucite : brusit
Bruckner cycle : daur Bruckner
brush : semak
B. Subsoil : B. HORIZON
buffer state : negeri penyangga
built-up area : daerah terbangun
buran : buran
business accomodation : akomodasi usaha
butte : butte
butte temoin : butte temoin
buttress : topang
bypass : jalan pintas
byproduct : hasil sampingan
Buy's Ballot's law : hukum Buy's Ballot
Bysmalith : bismalit
- C**
- caatinga** : katinga
cable : kabel
cacao : coklat
cacimbo : kasimbo
cactus : kaktus
cadastral map : peta kadaster
cadastre : kadaster
cadmium : kadmium
cainozoic : kenozoikum
calamine : kalamina
calcareous : gampingan
calcification : pengkapur
calcium carbonate : kalsium karbonat
calcrete : kalkret
caldera : kaldera
caledonian : kaledonia
caliche : caliche
calina : kalina
calm : tenang
calm of cancer : tenang kanser
calm of capricorn : tenang kaprikorn
calorie : kalori
calcium : kalsium
Campbell-Stokes recorder : perekam Campbell Stokes
campo : kampo
campos : kampos
canal : terusan
cancer, tropic of : garis balik utara
cannery : pengalengan
canning : pengalengan
canyon : ngarai
capacity of a stream : kapasitas sungai
capacity of a stream : kemampuan sungai
cape : tanjung
capillary moisture zone : zone basah kapiler
cappillary waves : ombak kapiler
capital : ibu kota; ibu negara
capital goods : barang modal
cap rock : batuan penudung

- carat : karat
 caravan route : jalan kafilah
 carbon : karbon
 carbonado : karbonado
 carbonate : karbonat
 carbon cycle : siklus karbon
 carbon dating/radio carbon dating
   pentarikan karbon/radio karbon
 carbon-dioxide : karbon dioksida
 carboniferous period : periode karbon
 carbonization : karbonisasi
 carbon monoxide : karbon monoksida
 carborundum : karborundum
 cardinal point : mata angin utara
 caribou : karibu
 carrying capacity : kapasitas tampung
 cartogram : kartogram
 cartograph : kartograf
 cartography : kartografi
 cascade : kaskad
 casimbo (Afrika) : kasimbo
 cassiterite : kasiterit
 caste : kasta
 cataclastic structure : struktur katalastik
 cataract : katarak
 catastrophism : katastrofisme
 catch crop : tumpang sari
 catchment basin : talam tampung
 cattle industries : industri peternakan
 cat's eye : mata kucing
 cave : gua
 cave phenomena : gejala gua
 celcius : celsius
 celestial equator : katulistiwa langit
 celestial sphere : bola langit
 celestite : selestit
 cement : semen
 cenozoicera : CAINOZOIC
 census : sensus; pencacahan
 census de facto : sensus de fakto
 census de jure : sensus de jure
 centhrosphere : sentrosfer
 cential eruption : letusan pusat
 centimeter : senstimeter
 Central business : daerah pusat
 central city : kota pusat
 Central market : pasar pusat
 central place : tempat pusat
 central place theory : teori tempat pusat
 Central upland : tanah tinggi tengah
 centre-periphery (concept) : pingiran
 centrocline : sentroklin
 centrogram : sentrogram
 centrosphere : sentrosfer
 cephalopoda : sefalopoda
 ceramic : keramik
 cereal : padi-padian
 cerrostratus : serostratus
 chain : rantai
 chain of mountain : rangkaian gunung
 chalcedony : kalsedon
 chalk : kapur
 channel : alur
 channel flow : aliran alur
 channel (marine) : saluran

channel storage

channel storage : kandungan alur
chapada : chapada
chaparral : chaparral
characteristic fossil : fosil penciri
charnockite : karnokit
chart : diagram
chattermarks : tanda-parut
chemical composition : susunan kimia
chemical deposit : endapan kimia
chemical erosion : kikisan kimia
chemical weathering : pelapukan kimia
chernozem : cernozem
chestnut groves : dusun berangan
chimuly (volcano) : cerobong
china clay ; kaolin : kaolin
china-stone : batu kaolin
chi-square (x^2) test : uji ki-kuadrat
chitin : kitin
chlorination : klorinasi
chlorite : klorit
chlorosis : klorosis
C. horizon, subtratum : horizon. C
chook : sinok
chondrite; chondrule : kondrit; kondrul
chonolith : konolit
chordata : kordata
choropleth map : peta koroplet
chorochromatic map : peta korokromatik
chorography : korografi
chorometrics : korometrika
choropleth : koroplet
chromite : kromit
chromium : kromium
chromorphographic map : peta

climate cycles

kromorfografi
chronometer : kronometer
chronotaxis : kronotaksis
chryssoberyl : krisoberil
cinder volcanic : abu gunung api
cinder cone : kerucut terak
cinnamon : kayu manis
circum denudation : denudasi melingkar (lilit)
circum erosion : lingkār erosi
circum-Pacific highland : daerah tinggi lingkar Pacifik
cirque : sirk
cirrocumulus : sirokumululus
cirrostratus : sirostratus
cirrus : sirus
citrus fruits : jeruk nipis
city : kota
city planning : perencanaan kota
city structure theory : teori struktur kota
city types : tipe kota
civil twilight : fajar sidik (pagi) senja guruh (petang)
class : kelas
'classical' geography : geografi klasik
classification : penggolongan
clastic : klastik
clastic rocks : batuan klastik
clatter scree : rombakan lereng
clay : lempung
clay-slate : sabuk
cleavage : belah daun
climate : iklim
climate barrier : sawar iklim
climate cycles : daur iklim

climate difference

- climate difference** : perbedaan iklim
climate element : unsur iklim
climatic energy : energi iklim
climatic region : wilayah iklim
climatological atlas : atlas klimatologi
climatology : klimatologi
climax vegetation : tumbuhan klimaks
clinographic curve : kurva klinografik
clinometer : klinometer
closed system : sistem tertutup
cloud : awan
cloud classification : kelas awan
cloud seeding : hujan buatan
cloud types : tipe awan
clover : bunga cengkeh
coal : batu bara
coalification : pengarangan
coastline; shore-line : garis pantai
coastal plain : dataran pantai
coastline : garis pantai
cobalt : kobalt
coble : berangkal
cocolith : kokolit
codium : rumput sepon
cokes : kokas
coefficient attenuation : koefisien pengecilan
coefficient of variability : koefisien variabilitas
Coelentrata : Coelentrata
coke : kokas
coking coal : batubara kokas
col : kol
colatitude : garis lintang sama

composite volcanic cone

- cold current** : arus dingin
cold evergreen forest : hutan dingin malar hijau
cold front : medan dingin
Cold Pole : Kutub Dingin
cold sector : sektor dingin
cold wave : gelombang dingin
collapse earthquakes : gempa bumi terban
colloid : koloid
collocation : kolokasi
colluvial : koluviyal
colluvium : kolumvium
colony : koloni
colour index : indeks warna
column : tiang; kolom
coma : koma
comagmatic : komagmatik
comet : komet
commercial centre : pusat perdagangan
commercial crop : tanaman dagangan
commercial nation : negara perdagangan
communication : komunikasi
communities : komunitas
community pattern : pola komuniti
compass : kompas
complementarity : komplementaritas
complete linkage method : metode hubungan lengkap
complex fold : lipatan kompleks
composite landscape : batang alam komposita
composite volcanic cone : kerucut gunung api komposita

compost

- compost** : kompos
compound : kompon
compressibility : keterampatan
compression : kemampatan
compressional movement : gerakan memampat
concentric folding : lipatan sepusat
concentric zone model : teori zone sepusat
concertina structure : struktur konsertina
conohoidal : konkoidal
condhology : kondologi
concordant : konkordan
concretie : konkresi
condensation : pengembunan
condensation nuclei : inti pengembunan
conditional instability : ketidakstabilan bersyarat
condominium : kondominium
conductivity thermal : daya hantar panas
cone : kerucut
confined aquifer, ak(u)ifer : ter-tekan
confluence : kuala
congelifluction : kongelifluksi
confluencetown : kota kuala
congelifraction : kongelifraksi
conglomerate : konglomerat
conicol projections : proyeksi konikol
coniferous : konifera
conjunction : konjungsi
consequent boundaries : perbatasan konsekuensi

contour ploughing

- consequent drainage** : saluran konsekuensi
consequent river : sungai konsekuensi
consequent stream : sungai konsekuensi
conservation : pengawetan; konservasi
conservation of natural resource : pengawetan sumber alam
contact metamorphism : metamorfisme kontak
contemporaneous : sezaman
continent : benua
continental climate : iklim benua
continental divide : pemisah benua
continental drift theory : teori penghanyutan benua
continental island : pulau benua
continental lows pressure area : daerah tekanan rendah benua
continental margin : tepian benua
continental platform : pelataran benua
continental shelf : paparan benua; telasar benua
continental slope : lereng benua
continental type : jenis benua
continuous film zone : zone selaput sinambung
continuum : kontinum
contour : kontur
contour farming : pertanian kontur
contour interval : selang kontur
contour line : garis kontur
contour map : peta kontur
contour pattern : pola kontur
contour ploughing : pembajakan

- kontur
- contra selection** : kontraseleksi
- convection** : olakan
- convictional precipitation** : hujan termik; presipitasi konveksional
- conventional sign** : tanda lazim/biasa
- convergence** : konvergensi
- cool** : sejuk
- cool breeze** : bayu sejuk
- coolclimate** : iklim sejuk
- cool continental regiona** : kawasan benua sejuk
- cool forest regions** : kawasan hutan sejuk
- cool land** : tanah sejuk
- cool month** : bulan sejuk
- cool summer** : musim panas sejuk
- cool temperate climate** : iklim sejuk
- cool winter** : musim dingin sejuk
- Copernicus** : Copernicus
- copper** : tembaga
- copra** : kopra
- coquina** : kakuina
- COR** : C O R
- coral** : karang
- coral mud** : lumpur karang
- coral polyp** : polip
- coral sand** : pasir karang
- core** : teras
- coriolis** : koriolis
- corona** : korona
- corrasion** : korasi
- corridor** : koridor
- corrosion** : korosi
- corundum** : korundum
- cosh srop** : tanaman dagang
- cosmic rays** : sinar kosmik
- cosmogony** : kosmogoni
- cosmography** : kosmografi
- cosmos** : kosmos
- cotton** : kapas
- cotton seed** : biji kapas
- country rock** : batuan asal
- coustella; coustellation** : rasi
- crater** : kawah; lubang kepundan
- crater lake** : danau kawah
- creek** : andasan
- creep** : rayapan
- creol** : kreol
- crepuscular ray** : sinar krepuskular
- crest fold** : puncak lipatan
- crevasse** : rekah; celah
- crisis** : krisis
- critical temperature** : suhu kritik
- crude oil** : minyak mentah
- crush conglomerate** : konglomerat hancuran
- crush of the earth** : kerak bumi
- crush column** : tonggak kerak
- crustal movement** : gerakan kerak bumi
- cryoplankton** : krioplancton
- cryorgic** : kriorgik
- crystal** : kristal
- crystal system** : sistem kristal
- cuesta** : kuesta
- culmination** : kulminasi
- cultural barrier** : rintangan budaya
- cultural landscape** : bentang alam budaya
- cultural pearl** : mutiara buatan
- cultural resources** : sumber daya-budaya
- culture** : kebudayaan

culture area

culture area : area kebudayaan
cumulative fracuency curve : kurva kumulatif
cumulonimbus : kumulonimbus
cumulose deposit : endapan kumulus
cumulus : cumulus
cut off : pemenggalan sungai; sudatan
cuvette : kuvet
cycle : daur
cyclogenesis : siklogenesis
cyclone : siklon
cyclonic climate : iklim siklon
cyclonic countries : negara siklonik
cyclonic precipitation : curahan siklon
cyclonic rain : hujan siklonik; hujan frontal
cyclonic regions : kawasan siklonik
cyclonic supermacy : keunggulan siklonik
cylindrical projections : proyeksi silindrikal

D

daily world production : produksi dunia harian
dacite : dasit
dam : bendungan
damp : lembab
damp air : udara lembab
date line : garis tarikh
death rate : tingkat kematian
debris : puing

developing countries

debris slide : longсорan puing
declination : deklinasi
decomposition : penguraian
deep focus : sumber dalam
deflation : deflasi
deflection : defleksi
deforestation : penebangan hutan
degree : derajat
delta : delta
demersal fish : ikan dasar laut
demography : demografi
demography transition : transisi demografi
demoiselle : demoisel
dendritic stream pattern : pola sungai dendritik
dendritic drainage : saluran dendritik
dendritic drainage pattern : pola saluran dendritik
density of air : kerapatan udara
denudation : denudasi
dependency : ketergantungan
depopulation : penyusutan penduduk
deposit : endapan
deposition : pengendapan
desalinization; desalination : desalinisasi
descending wind : angin menurun
description : deskripsi
desert : gurun
desibel; db : desibel; db
desiccation : pengontangan
desilication : desilikasi
detergent : detergen
determinism : determinisme
developing countries : negara ber-

- kembang
- development plan** : rancangan pembangunan
- deviation** : simpangan
- Devonian** : Devon
- dew-mound** : busut embun
- dew-point** : titik embun
- D. horizon** : horizon D
- diagenese** : diagenesa
- diagenesis/lithification** : pembatuan
- diagonal scale** : skala diagonal
- diagram** : diagram
- diamond** : intan
- diapiric/piercement fold** : lipatan diapir
- diastrophism** : diastropisme
- diatomaceous earth** : tanah diatoma
- diatoma** : diatoma
- diatomite** : diatomit
- diatom ooze** : selut diatoma
- diffraction** : pembiasan
- dike/dyke** : retas
- dilluvium** : diluvium
- dinamic geology** : geologi dinamik
- dip** : kemiringan
- disappearing stream** : sungai lenyap
- discharge of a river** : debit sungai
- discontinuity** : ketidaksinambungan
- discordant** : diskordan
- discordant coast** : pantai diskordan
- discrete-film zone** : zone selaput putus
- disintegration** : peluruhan
- dispersal** : pembauran
- displacement** : perpindahan
- dissection** : terbiku
- distill** : menyuling
- distribution** : penyebaran
- disturbance line** : garis gangguan
- disturbed river system** : sistem sungai terganggu
- diurnal mean time** : suhu harian pukul
- divergence** : divergensi
- divide** : pemisah
- divided circle** : bulatan pemisah
- doldrums** : doldrums
- dolerite** : dolerit
- dolina** : dolina
- dolomite; dolostone** : dolomit
- dolostone** : dolomite
- dominion** : persemakmuran
- doppler effect** : efek dopler
- dormont volcano** : gunung api istirahat
- dormitory town** : kota pinggiran
- dot map** : peta titik
- double rainfall maximum** : curah hujan dwimaksimum
- down fold** : lipatan selintap
- drag fold** : lipatan seret
- drag net** : pekat tarik/payang
- drainage** : saluran
- drainase** : saluran
- drainage basin** : basin saluran
- drainage density** : kerapatan saluran
- drainage pattern** : pola saluran
- draw point** : titik embun
- dredge mining** : tambang keruk
- dreikanter** : dreikanter
- driblet/adventive cone** : kerucut anak

drift

- drift** : hanyutan
drift-ice : es hanyutan
drift mining : tambang hanyut
dripstone : batu tetes
drizzle : gerimis
drop out : putus sekolah
drought : masa kering
drowned valey : lembah tenggelam
dry air : udara kering
dry farming : usaha tani kering
dry padi : huma
dulang washer : pendulang
dune : bukit pasir; gumuk
dunite : dunit
dust : debu
dust bowl : belanga debu
dust storm : badai debu;taufan debu
dynamic anticyclone : antisiklon dinamik
dynamic climatology : klimatologi dinamik
dynamic equilibrium : keseimbangan dinamik
dynamic metamorphism : metamorfisme dinamik
dynamic rejuvenation : peremajaan dinamik
dynamo metamorph : metamorf tekan

E

- earth axis** : sumbu bumi
earth crust : kerak bumi
earth-flow : aliran tanah
earth-movement : gerakan tanah
earthquake : gempa bumi

embayed coastal plain

- earth rotation** : perputaran bumi
earth shadow : bayangan bumi
earth-slide : longsor bumi
earth's core : teras bumi
earth surface : permukaan bumi
earth tremor : gegar bumi
eastern hemisphere : belahan bumi timur
eclipse : gerhana
ecliptic : ekliptika
ecological association : asosiasi ekologi
ecology : ekologi
economic density : kepadatan ekonomik
economic geography : geografi ekonomi
economy : ekonomi
economy type : tipe ekonomi
ecosystem : ekosistem
easterlies : angin timur
ebb channel : terusan surut
edge-line of relief : garis tepi timbunan
Eiffel tower : menara Eiffel
einkanter : einkanter
ekistics : ekistika
elastic rebound : bingkis kenyal
Elba : Elba
elements : unsur
elevation : penaikan; dongak
eluviation; leaching : eluviasi; pencucian
elvan : elvan
emancipation : emansipasi
embankment : tanggul
embayed coastal plain : dataran pantai berteluk

- embayment** : penelukan
emerald : jamrut
emerged coast line : garis pantai timbul
emery : amril
emigrant : emigran
emigrate : beremigrasi
emigration : emigrasi
empolder (ing) : pemolderan
enclave : enklef
endogamy : endogami
endogenitic : endogen
Eniwetok : Eniwetok
enclave : kantong
entomologi : entomologi
entreport : pelabuhan transit
entrophic lakes : danau entropik
entropy : entropi
enviroment : lingkungan
environmental determinism : determinisme lingkungan
environment education : pendidikan lingkungan
environmental equilibrium : keseimbangan lingkungan
eocene : eosen
eolith : eolit
ozoicum : eozoikum
epeiric sea : laut epeirik
epirohenetic : epirogen
epicentre : pusat gempa
epidemic : wabah
epigene : epigen
epigenetic : epigenetik
epigenitic mineral : mineral epigen
epiphyte : epifit
epirogenetic : epirogenetik
epoch : kala
- Equation of Time** : persamaan waktu
equator : katulistiwa ekuator
equatorial current : arus katulistiwa; arus ekuatorial
equatorial rain-forest : hutan hujan ekuatorial
equilibrium : keselarasan
equilibrium fertility rate : keseimbangan tingkat kesabaran
equinoctial : ekuinoks
equinoctial storm : badai ekuinoks
equinox : ekuinoks
equivalence : setara
era : masa
eratic : eratik
Eratosthenes : Eratosthenes, 276-195 seb. M
ereg : gurun pasir
erosion : kikisan
eruption : erupsi
Eskimo : Eskimo
estuary : estuaria
estuary-estuarine, adj : estuaria
ethnography : etnografi
ethnology : etnologi
eucalyptus : kayu putih
eugenics : eugenik
eugeosyncline : engeosinklin
euphotic zone : zone eupotik
eustatic movement : gerak eustatik
euthenica : eutenik
eutrophication : eutropikasi
evaporation : penguapan; evaporasi
evaporimeter : evaporimeter
evapotranspiration : penguapkeri-ngatan
exclave : kantong luar

- exfoliation** : pengelupasan
exobiology : eksobiologi
exogamy : eksogami
exogenous : eksogen
exosphere : eksosfer
exotic : eksotik
exotic river : sungai eksotik
exotic stream : peraliran eksotik
expanded town : kota mekar
expansion : pemekaran
expansion diffusion : baur pemekaran
expectation life at birth : harapan hidup
explosion vent : lubang letupan
exponential growth : pertumbuhan eksponensial
export : ekspor
exposure : singkatan
extensification : ekstensifikasi
extensive agriculture : pertanian luas
extinct volcano : gunung api mati
extractive industry : industri ekstraktif
extrapolation : ekstrapolasi
extraterritorial : luar wilayah
extra-tropical cyclone : siklon luar tropika
extrusion : peleleran
extrusion flow of ice : aliran peleleran es
extrusive : batuan leleran
eye of the storm : mata badai
- F**
- fabric** : kemas
facies : facies
factory : pabrik
Fahrenheit : derajat Fahrenheit
fall line:fall zone : garis terjun
fallow : bera
fallow land : tanah bera
false bedding : peralapisan palsu
family planning : keluarga berencana
fanglomerate : fanglomerat
farmers : petani
farming : usaha tani
fatamorgana: Itali : fatamorgana
fault : sesat
fauna : fauna
feature : corak
fecundity : fekunditas
feldspar/felspar : felspar
feodalism : feodalisme
fermentation : peragian
Ferrel's law : hukum Ferrel
ferricrete : ferikret
ferruginous : berbesi
ferry : feri
fertility : kesuburan; fertilitas
fertility rate : tingkat kesuburan
fertilizer : pupuk
fetishism : fetisisme
fibre glass : serat gelas
field : bidang; lapangan; ladang
field mapping : pemetaan lapangan
finger lake : telaga runcing
fiji : fiji
finished materials : bahan jadi
fire-clay : lempung tahan api
firm : firm
fishery : perikanan
fish product : hasil ikan

- fissure** : celah
fissure eruption : letusan celah
fjord : fiord
flash flood : banjir bandang
flat : rata-rata
flat bottom valley : lembah dasar rata
flatland : tanah rata
flatland ratio map : peta nisbah tanah rata
fleet : armada
flexure : flektur
flint : batu api
flint; chert : rijang
floating landing stage : tambatan terapung
flood control : pengendalian banjir
flood gate : pintu air
flood plain : bantaran
flood-stage : tingkatan banjir
flood tide : pasang banjir
flora : flora
flow : aliran
flow chart/diagram : diagram aliran
flow chart/diagram : panji aliran
flow cleavage : ira alir
flow-line map : peta garis-aliran
flush : bilas
fluvial erosion : kikisan sungai
fog : kabut
fog bow : kabut bahang
fog-drip : tetasan kabut
fohn : brubu
fold : lipatan; perlipatan
folded mountain : pegunungan lipat
foliation : perdaunan
food chain : rantai makanan
food gatherers : pengumpul makanan
food web : jaringan makanan
foot-path : jalan setapak
foraminifera : foraminifera
force : kuasa; gaya
ford (sungai) : tohor sungai
forecast : ramalan; telahan
fore-deep : palung depan
fore dune : guduk depan
fore land : lereng depan
forestry : kehutanan
formation : formasi; pembentukan
Fortin barometer : barometer Fortin
foss/fosse : fosa
fossiel : fosil
fossil fuels : bahan bakar fosil
Foucault's pendulum : bandul Foucault
fractional crystallization : penghabluran berfraksi
fractional distillatic : penyulingan berfraksi
fractional scales : skala berfraksi
fracture : pecah
fragmental deposit : endapan berkeping
freeport : pelabuhan bebas
freewater : air tertambat
freezing point : titik beku
fresh breeze : angin segar
freshet : bah
fresh water : air tawar
fret : fret
friable : peroi
friagem : friagem
fringer reef : karang pantai
fringing reef : terumbu pinggir

front

- front** : medan
frontal freccitation : hujan frontal
frontier : perbatasan
frost : jalan
frozen desert : gurun beku
fruit : buah
frunze : frunze
fuel : bahan bakar
fueling station : pompa bensin
full moon : bulan purnama
fumarole : fumarola
functional region : wilayah berfungsi
fungiside : fungisida
funnel cloud : awan puting beliung
fur : bulu
furlong : furlong
fumarola (Itali) : fumarola
furrow : runtu
fusain : fusain

G

- gabro** : gabro
Galapagos islands : pulau Galapagos
galaxy : galaksi
gale : angin kencang
galena : galenit
Gall's stereographic Projection : Stereografi Proyeksi Gall
game reserve : suaka marga satwa
ganister/gannister : ganister
gap : jurang; rumpang; celah
gara : gara
garden city : kota taman
garnet : yakut; garnet

geography – geology age

- garrigue/garigue** : garik
garth : pancang
garua : garua
gas well : sumur gas
gat : gat
gate : pintu
gaucho : getah asli
gauge : bantalan
gauge of railway : bantalan kereta api
gault clay : lempung gault
Gaussian Curve : Kurva Gauss
Gaussian frequency distribution : sebaran frekuensi Gauss
gazetteer : gazetir
gem gravel : kerikil permata; keli-kir pertama
gendarme : gendarme
gending : angin gending
general geography : geografi umum
general or generic regional system : sistem regional umum
general system theory : teori sistem umum
generative city : kota penggerak
generic : generik
genetic description : pemerian baka
genetic factors : faktor baka
genre de vie : genre de vie
gentle slope : lereng landai
geocentris : geosentris
geochemistry : geokimia
geode : geoda
geodesy : geodesi
geodynamics : geodinamika
geography-geology age : zaman geografi-geologi

geographical environment**Goode's projection**

- geographical environment** : lingkungan geografi
- geographical handicaps** : halangan geografi
- geographical position** : letak geografi
- geography** : geografi
- geohistory** : sejarah bumi
- geoid** : geoida
- geological cycle** : daur geologi
- geological periods** : periode geologi
- geological time** : waktu geologi
- geology** : geologi
- geometric boundaries** : perbatasan geometris
- geomorphic cycle** : daur geomorfik
- geomorphology** : geomorfologi
- geopacifics** : geopasifik
- geophysics** : geofisika
- geopolitics** : geopolitik
- geothermal gradient** : landaian panas bumi
- geothermal energy** : tenaga panas bumi
- germicida** : germisida
- germination** : perkecambahan
- geyse** : geiser
- geyserite** : gaiserit
- ghost town** : kota hantu
- gids planted** : tumbuhan pandu
- ginning factory** : pabrik pemintalan
- giraffe** : jerapah
- glacial channels** : alur gletser
- glacial drainage channel** : alur saliran gletser
- glacial erratic** : kembara gletser
- glacial lake** : danau gletser
- glacial overflow channel** : alur limpah gletser
- glacial period** : periode gletser
- glacial plucking** : renggutan gletser
- glaciation** : peresan; glasiasi
- glacier** : gletser
- glacieret** : anak glasier
- glacier flow** : aliran gletser
- glacierization** : penggletseran
- 'glacier mouse'** : 'bonggol glasier'
- glacier snout** : moncong gletser
- glacier table** : meja gletser
- glaciofluvial; flacifluvial; flufioglacial** : glasiofluvial
- glacis** : glasis
- glared frost** : jalad gilap
- glass** : gelas
- glass house** : rumah kaca
- glass ice** : es kaca
- glauconite** : glaukonit
- glebe** : gleb
- glide** : peluncuran
- glint-line** : garis glin
- glint line lake** : danau garis glin
- gness** : gnes
- globe** : bola bumi
- Globigerina** : Globigerina
- Globigerina ooze** : ooz Globigerina
- gnomonic projection** : proyeksi gnomomik
- Gobi** : Gobi
- gold** : emas
- gold standard** : standar emas
- Gondwanaland** : tanah Gondwana
- Goode's projection** : proyeksi goode

Gotiglacial**G-scale**

- Gotiglacial** : Gotigletser
graben : terban
gradation : gradasi
gradient : landaian
gradient profile : penampang landaian
gradient wind : angin landaian
grain : bijian
granary : lumbung
granite : granit
granodiorite : granodiorit
granular or crumb structure : struktur remah
granular disintegration : peluruhan membiji
graphicacy : grafikasi
graphic scales : skala grafik
graphite : grafit
grassland : padang rumput
graticule : gratikul
graupel : graupel
gravel : kerikil; kelikir
gravel pit : penggalian kelikir/kerikil
gravitation : gravitasi
gravity : gaya berat
gravity anomaly : anomali gaya berat
gravity flow : aliran gaya berat
gravity gliding : peluncuran gaya berat
gravity mode : model gaya berat; model gravitasi
grazing land : padang penggembalaan
great circle route : lintasan lingkaran besar
great circle : lingkaran besar
- Great Interglacial** : Antar Glasia Besar
green belts : jalur hijau
green house : rumah kaca
green house effect : efek rumah kaca
green manures : pupuk hijau
green mud : lumpur hijau
green revolution : revolusi hijau
green sand : pasir hijau
Greenwich : Greenwich
Greenwich Mean Time : GMT
Greenwich meridian : Greenwich garis busur
gregale : gregal
"grey area" : "daerah kelabu"
grey-brown podzol : podzol coklat kelabu
grey earth : tanah kelabu
greywether;sarsen : sarsen
grid : kisi
grid line : garis kisi
grid network : jaringan kisi
grike/gryke : graik
grit/grit stone : grit
gross national product (GNP) : gross national product (GNP)
grosswetterlage : Grosswetterlage
grotto : grotto
ground cover : hamparan tanah
ground frost : jalad bumi
ground ice : es bumi
ground-moraine : morina bawah
ground water run-off : limpasan air tanah
ground water zone : zone air tanah
growing season : musim tumbuh
G-scale : skala-G

guanace : guanake
guano : guano
gully : alur
gully erosion : kikisan alur
gumbo : gumbo
Gunz : Gunz
gut : selat kecil
Gutenberg Discontinuity : Pegat
     Gutenberg
guyot : guyot
gypsum : gips, batu tahu
gyro-compass : kompas-giro

H

habitat : habitat
haematite/hematite : hematit
Haff : Haff
hail : hujan es
half-life : masa paroh
halite : halit
halley : halley
halo : gelang
halophyte : halofit
hamada : hamada
hamite : hamit
hamlet : dukuh
hammada/ hamada : hamada
handicaps : hambatan
hanging cliff, over : tebing tinggi;
     anjur
hanging glacier : gletser gantung
hanging valley : lembah gantung
harbour : pelabuhan
hardness : tingkat kerab; batuan;
     kekerasan
hard water : air sadah
hardness scale (MOHS) : skala ke-

    kerasan (MOHS)
harmattan : harmatan
hardpan : lapisan kematu

haugh : haugh
haven : lindung
haze : kekabutan
head-dyke : pematang
headstream : sungai hulu
head-water : kuala sungai
heat equator : ekuator termis
heavenly bodies : benda langit
Heavside Kennelly Layer : Lapis-
     an Heavside Kennelly
heavy industry : industri berat
hectare : hektar
hekistotherm : hekistotema
held water : air tertahan
helicoidal flow : aliran helikoidal
helictite : heliktit
heliocentris : heliosentris
helitropism : helitropisme
helium : helium
hemipelagic deposit : endapan he-
     mipelagos
hemisphere : belahan bumi ;
     hemisfer
henequen : henekulu
henk : henk
herbicide : herbisida
herbivores : herbivora
heterogeneous : heterogin
hexagonal system : sistem heksa-
     gonal
hibernation : hibernasi
hierarchical diffusien : baur hierar-
     ki

hierarchy of central

hierarchy of central places : hierarki bandar pusat
high (anticyclone) : tekanan tinggi (anti siklon)
high cloud : awan tinggi
highland : tanah tinggi
hill : bukit
hill feature : corak bukit
hill land : perbukitan
hillock : guguk
hill-station : pondok bukit
hinge : engsel
hinterland : daerah pedalaman; daerah penyangga
hirsell : hirsell
historical geology : geologi sejarah
histosol : tanah gambut; histosol
hoar-frost : embun beku
hogback : bukit perabung
holism : holisme; holistik
holistic : HOLISM
holm/holme : pulau muara
holokarst : holokars
holocene : holosen
homestead : pondok ladang
homocline : homoklin
homogeneous : homogin
homologous climate : iklim homolog
hook : beting taji
hops : hop
horizon : ufuk; horizon
horizontal axis : sumbu mendatar
horizontal distribution : sebaran mendatar
horn : gunung tanduk
hornblende : horenbenda
Horse Latitude : Kawasan Tenang

hydrogenion concentration

Sub Tropika
horseshoe : mimi mintuna
horst : horst
horticulture : hortikultura
hot land : daerah panas
hot spring/thermal spring : mata air panas/terma
huerta : huerta
hum : hum
human ecology : ekologi manusia
human energy : energi manusia
human geography : geografi manusia
human resources : sumber daya manusia
humic acid : asam lunak
humid acid : asam humus
humidity : kelembaban
humid subtropical : iklim subtropik basah
humification : humifikasi, penghumusan
humus : humus
hunters : pemburu
hurricane : harikin
hybrid rock : batuan bastar
hydration : penghidratan
hydraulic current : arus air
hydraulic force : gaya air
hydraulic gradient : landaian air
hydraulic mine : tambang semprot
hydraulic radius : jejari hidraulik
hydrocarbon : hidrokarbon
hydro-electric power : tenaga listrik air
hydro-electricity : perlistrikan air
hydrogen : hidrogen
hydrogenion concentration : kon-

hydrograph

- sentraasi ion air
hydrograph : hidrograf
hydrography : hidrografi
hydrolacolith : hidrolakolit
hydrologie cycle : daur hidrologi
hydrologie equation : persamaan hidrologi
hydrology : hidrologi
hydrolysis : hidrolisis
hydrometeors : hidrometeor
hydronout : hidronot
hydrophily : hidrofili
hydrophyte : hidrofit
hydroponics : hidroponik
hydrosphere : hidrosfer
hydrostatic equation : persamaan hidrostatik
hyetograph : hietograf
hyrogram : higrogram
hygograph : higrograf
hygrometer : higrometer
hygrophyte : higrofit
hygroscope : higroskop
hygroscopic : higroskopik
hypogene : hipogen
hypothesis : hipotesis
hypsometer : hipsometer
hypsothermal : hipsoterma

I

- igneous rock** : batuan beku
I G Y : International Geographica Year
illuviation : iluvial
immigrant : imigran
immigration : imigrasi
impermeable : kedap

intervening opportunity

- import** : impor
inceptisol : inceptisol
inclination : inklinasi
inclined fold : lipatan condong
industrial culture : kebudayaan industri
industrialization : industrialisasi
industrial revolution : revolusi industri
industry : industri
infant mortality rate : tingkat kematian bayi
information flows : arus informasi
infrastructure : prasarana
ingression sea : laut ingresi
inhabitant : penduduk
inner planet : planet dalam
innit : innit
insolation : insulasi
institutional crisis : krisis kelembagaan
insulinde : insulinde
intencification : intensifikasi
intensive agriculture : pertanian intensif
interaction : interaksi
interaction potential model : model potensi interaksi
interinsular : interinsuler
international date line : garis tanggal internasional
international time : waktu internasional
interpretation : interpretasi; tafsiran
inter tropic convergense zone : TCZ
intervening opportunity : keuntungan cegah

intrusive rocks : batuan intrusif

inversion : inversi

iodine : iodin

ionosfir : ionosfir

iridium : iridium

iron : besi

iron curtain : tirai besi

irrigation : irigasi

island : pulau

isobar : isobar

isobath : isobat

isochrone map : peta isokron

isoclinal : isoklinal

isoclinal fold : lipatan isoklin

isodapane : isodapan

isogonic line : isogonal

isogram; isoline : isogram

isohaline : isohalin

isohel : isohel

isohyet : isohiet

isohypse : isohips

isolation : isolasi

isallobar : isalobar

isometric system : sistim isometrik

isopleth : isopleth

isopleth map : peta isopleth

isoseismal line : isoseismal

isostasy : isostasi

isotherm : isoterm

isotim map : peta isotim

isotropic plane : bidang isotropik

isthmus : tanah genting

J

Jade : batu giok

jet stream : arus jet

juncta : junta

jungle : hutan belukar

juvenile water : air juvenil

K

kaolin : CHINA CLAY

karaburan : karaburan

karen : karen

karst : karst

karst phenominon : gejala karst

katabatic wind : angin gunung;
angin katabatik

Kelvin scale : skala Kelvin

khamsin : kamsin

kimberlite : kimberlit

knee fold : lipatan lutut

knot : knot

kolkhoz : kolkhoz

Koppen climate classification : kla-
sifikasi iklim Koppen

krypton : kripton

kumbang : angin kumbang

Kuroshio (Jepang) : Kuroshio

kyokken-moddinger : sampah da-
pur

L

labour force : angkatan kerja

labour intensive : padat karya

laccolith : lakolit

lacustrine : lakustrin

laguna : laguna

land breeze : angin darat

land hemisphere : hemisfer darat-
an

landscape : bentang alam

land slide : tanah longsor

land-use

land-use : penggunaan tanah
 lapies : KAREN
 lapilli : lapili
 laterite : laterit
 laterite soil : latosol
 laterization : laterisasi
 latitude : garis lintang
 latolization : latolisasi
 latosol : LATERITE SOIL
 lava : laya
 law of minimum : hukum minimum
 leching : ELUVATION
 lead : timah
 Lebensraum : Lebensraum
 leeward : lereng belakang
 leeward side : daerah bayangan hujan
 legume : LEGUME
 legumenesa : legume
 leit fossil : fosil pandu; fosil petunjuk
 leveche : leveche
 levee : levee
 light air : udara ringan
 lightning : petir
 lignite : batu bara muda
 limb fold : lipatan sayap
 limnology : limnologi
 limonite : limonit
 linier town : kota linier
 lithogenesis : litogenesis
 lithology : litologi
 lithosol : litosol
 lithosphere : litosfer
 litoral deposit : deposit litoral
 litoral zone : zone litoral
 llano : lano

map function

loam soil : lom
 local geography : geografi lokal
 local time : waktu setempat
 location : lokasi
 loche : loche
 longitude : bujur
 loss : löss
 low latitude : lintang kecil
 low plains : dataran rendah
 loxodrom : loksodrom
 lunar eclipse : gerhana bulan

M

macro : makro
 macroflora : flora-makro
 magma : magma
 magnesite : magnesit
 magnetic declination : deklinasi magnetik; penyimpangan magnetik
 magnetic pole : kutub magnet bumi
 major climatic optima : batas iklim utama
 Malthusianism : aliran Malthus
 management : pengelolaan
 manganese : mangan
 manganite : manganit
 manufacture system : sistem manufaktur
 manufacturing : manufaktur
 man-made environment : lingkungan buatan
 man power : tenaga kerja
 mantle : mantel
 map : peta
 map function : fungsi peta

- map projection** : proyeksi peta
map scale : skala peta
maquis : makis
marble : batu pualam
marginal land : tanah marginal;
 tanah sekarat
marginal sea : laut tepi
marine cyclonic region : kawasan
 siklonik laut
maritime : maritim
market gardening : pertanian sa-
 yur-mayur
marsh : rawa
mass production : produksi massa
mathematical geography : geogra-
 fi matematik
meadow soil : tanah paya
meander : meander
mean field : lapangan pukol rata
mechanical weathering : pelapukan
 mekanis
mechanized agriculture : mekani-
 sasi pertanian
megalopolis : megalopolis
menhir : menhir
mercator projection : proyeksi
 merkator
mercury : air raksa
meridian : meridian; garis bujur
mesa : mesa
meseta : meseta
mesozoic era : mesozoikum
mestizo : mestiso
metabolism : metabolisme
metamorph : metamorfosa
metamorphic aureol : aureol meta-
 morfik
metamorphic rock : batuan meta-
 morf; batu malihan
metamorphism : metamorfisme
meteor : bintang jatuh; meteor
meteorite : meteorit
meteorology : meteorologi
methane (CA₄) : metan
metropolis : metropolis
mica : mika
micro : mikro
micro climate : iklim mikro
microflora : flora mikro
microgeography : geografi mikro
migration : migrasi
milieu géographique : milie geo-
 grafis
millibar : milibar
mineral : mineral; hablur
mineral fibers : serat mineral
mineralogy : mineralogi
mineral spring : mata air mineral
mistral : mistral
mock moon : bulan kembar
mock sun : matahari kembar
model : model
modern : modern
mofette : mofet
moharovicic discontinuity : moho
Mohs scale : skala Mohs
moist adiabatic : adiabatik lembab
molybdenum : molibdenum
monadnock : guguk erosi; monad-
 nok
monocline : monoklin
monoclinic system : sistim mono-
 klinik
monoclinical fold : lipatan monoklin
monoculture : monokultur
monogamy : monogami

monolith : monolit
monomineralic rocks : batuan monomineral
monsoon : muson
montana : montana
moraina : moraina
morainner (Perancis) : morain
morning star : bintang pagi; bintang kyore
morphochronology : morfokronologi
morphology : morfologi
mountain encirclement : lingkaran pegunungan
mountains : pegunungan
mud flow : lahar panas
mulato : mulat
multi nuclei model : teori inti jamak
multiple cropping : tumpang sari
muskeg : muskeg

N

nadir : titik kaki; nadir
nappe fold : lipatan kelopak
narrow gauge : bantalan sempit

nationale weerbaarheid : ketahanan nasional
nationalism : nasionalisme
nationalization : nasionalisasi
natrium; sodium : natrium
natural bridge : jembatan alam
natural gas : gas bumi
natural landscape : lanskap alam
natural region : region alam; wilayah alam

natural resources : sumber daya
natural selection : seleksi alami
nature reserve : suaka alam
naütical mile : mil laut
neap tides : pasang perbani
nebula theory : teori kabut asal
neck lava : lava leher
negative declination : deklinasi negatif
negative temperature anomali : anomali suhu negatif
nehung (Jerman) : gosong pasir pantai
nekton : nekton
neon : neon
nephoscope : nefoskop
neptune : neptunus
neptunism : neptunisme
neptunium : neptunium
netrazonal soil : tanah netrazonal
neuston : neuston
neve : neve
nickel : nikel
night soil : pupuk manusia
nimbostratus : nimbostratus
nitrate : nitrat
nitrogen : nitrogen
nivation : nivasi
nodal or function region : wilayah fungsional
nomad : nomad
nomad society : masyarakat nomad
nomothetic : nomotetik
nonrenewable resources : sumber alam tak terbarui
northern hemisphere : belahan bumi utara
nullah : nullah

nunatak

nunatak : nunatak
nutrient : nutrien
nylon : nilon

O

oase : oase
oasis : oasis
obsequent river : sungai obsekuren
obsidian : batu gelas + obsidian
occluded front : medan oklusi
occupation : mata pencarian
ocean : samudra
ocean current : arus laut
oceanography : oseanografi
ocher : oker
octane number : nilai oktan
off shore : lepas pantai
oligocene : oligosin
oligotrophic lakes : danau oligo-
 tropik
onyx : oniks
ooze : lumpur laut
opal : opal
optimum : optimum
optimum population : penduduk
 optimum
orbit : lintasan; orbit
ore deposits : cebakan bijih
organical weathering : pelapukan
 organis
oze : bijih
organic fertilizer : pupuk organik
organophosphates : organoposfat
orientation : orientasi
orogény : orogen
orographic precipitation : hujan
 orografis

parhelion

orographic rainfall : hujan orogra-
 fik
orography : orografi
orthorombic system : sistem orto-
 rombes
osmium : osmium
outcrop : singkapan
outer planets : planet luar
overlay map : peta tindih
over fold : lipatan atas
over population : kelebihan pen-
 dukud
overshurst fold : lipatan sesar atas
oxbow lake : kali mati
oxid : oksida
oxidation : oksidasi
oxygen : oksigen
oyashio (Jepang) : oyashio
ozone : ozone

P

Pacific tropical air : udara Tropik
 Pasifik
paddy system : sistem sawah
paladium : paladium
palaeobotany : palaeobotani
palaeo chmatic zone : zone iklim
 purba
palaeontology : paleontologi
paleozoic era : Zaman paleozoikum
pampa : pampa
pampero : pampero
parallel fold : lipatan sejajar
parallels : paralel
parasite fold : lipatan parasit
parhelion : mock sun

parmice

parmice : batu apung
partial eclipse : gerhana sebagian
pass : celah pegunungan
pastoral : peternakan
path : orbit
pattern of settlement : pola me-
netap

pearl : mutiara
pearl oyster : kerang mutiara
peat bog : rawang
pebbles or boulders : krakal
pedocal : pedokal
pedolfer : pedolfer
peneplain : peneplen
peninsula : semenanjung
peon : peon
per capita production : hasil per
kapita
perennial plants - tanaman tahunan
percolation : perlokasi
peridotite : peridotit
perigee : perigeum
perihelion : perihelion; perihelium
permafrost , permafrost
permeability : keterembesan
permeable barrier : rintangan lulus
pesticide : pestisida
petujud tree : kayu membatu
petrography : petrografi
petrology : petrologi
PH : PH
phitoplankton : phito-plankton
phosphate : fosfat
phosphate pollution : pencemaran
fosfat
phosphorus : fosfor
photosynthesis : fotosintesa

political boundary

physical barrier : rintangan fisik
physical boundaries : perbatasan
fisis
physiological density : kepadatan
fisiologis
phytogeography : pitogeografi
pino : pino
pioneer : perintis
plains : dataran
plane fold : bidang sesar
planet : sayarah; planet
plankton : plankton
planosol : planosol
plant association : asosiasi tum-
buhan
plateau : plato
platinum : platinum
platy structure : struktur lempeng
playa : playa
pleistocene : pleistosen
pliocene epoch : kala pliosen
plumbago : plumbago
pluto : pluto
plutonic rock : pluton
plutonism : plutonisme
plutonium : plutonium
pluvial : pluvial
PM : PM
podsollic soils : tanah podsol
podzol : podzol; tanah abu
polar air : udara, kutub
polar desert : gurun kutub
polar maritime air : udara kelaut-
an kutub
polar regions : kawasan kutub
polder (Belanda) : polder
political barrier : rintangan politik
political boundary : batas politik

political geografi

- political geography** : geografi politik
polje : polje
pollutant : pencemar
pollution : pencemaran; polusi
polygamy : poligami
ponnor (Belanda) : ponor
population : inhabitant
population bomb : peledakan penduduk
population control : pembatasan penduduk; pengawasan penduduk
population crisis : krisis kependudukan
population density : kepadatan penduduk; kerapatan penduduk
population distribution : penyebaran penduduk
population dynamic : dinamika penduduk
population education : pendidikan kependudukan
population explosion : POPULASI BOMB
population growth : pertumbuhan penduduk
population influencing policy : kebijaksanaan mempengaruhi kependudukan
population pattern : pola penduduk
population policy : kebijaksanaan kependudukan
population pressure : tekanan penduduk
population projection : proyeksi penduduk

psychological environment

- population pyramid** : limas penduduk
population responsive policy : kebijaksanaan menanggapi kependudukan
porcelain : porselin
pororoca : pororoka
porphyries : porfiris
positive declination : deklinasi positif
possibilism : posibilisme
positive temperature anomaly : anomali suhu positif
potassium : kali
potential energy : energi potensial
potlatch : potlatch
Potsdam : Potsdam
poverty line : garis kemelaratan
prairi : prairi
precambrium : ARCHEAN ERA
precipitation : curahan
prediction : PROJECTION
primary production : produksi primer
primate city : kota primat
prismatic or columnar structure : struktur prisma, struktur kolom
probabilism : POSSIBILISM
productivity : produktifitas
profile : penampang
projection : proyeksi
protectorate : perwalian
protuberansen : protuberansen
pseudomorphosis : pseudomorfosis
psychological barrier : rintangan psikologi
psychological environment : lingkungan psikis

psychrometer

- psychrometer** : psikrometer
ptygmatic fold : lipatan kusut/kasar
puna : puna
purga : purga
pyrite : pirit
pyroclastic : piroklastik
pyroxens : piroksen

Q

- quality of life** : mutu kehidupan
quartz (Jerman) : kuarsa
quartzite : kuarsit
quota immigration : kuota imigrasi

R

- race** : ras
race discrimination : diskriminasi ras
radial stream pattern : pola sungai radial
radiation : radiasi
radiation fog : kabut radiasi
radioactive waste : sampah radioaktif
radio carbon dating : pengukuran radio karbon
radiolaria : radiolaria
radium : radium
radon : radon
rain : hujan
rainbow : pelangi
rainfall : curah hujan
rainfall cycles : daur curah hujan
rain gauge : penakar hujan

residential area

- rain shadow; dry shadow** : bayang-bayang hujan
rate of time space convergence : tingkat konvergensi ruang waktu
raw materials : bahan mentah
recumbent fold : lipatan rendah
reflecting barrier : rintangan pantul
reforestation : reboisasi
region : wilayah; region
regional cultural geography : geografi budaya-regional
regional geography : geografi regional
regolith : regolit
regosol : regosol
regression : susut laut
regur soil : tanah regur
rejuvenation : peremajaan
relative distance : jara nisbi
relative humidity : kelembaban nisbi; kelembaban relatif
relative location : lokasi nisbi
relative space : ruang nisbi
relative under population : kekurangan penduduk nisbi
relict mountains : pegunungan sisa
relief : relief
relief map : peta relief
relocation diffusion : baur relokasi
remineralization : remineralisasi
renewable resources : sumber alam terbaharui
replacement reproduction : penggantian generasi
reservation : cagar alam
residential area : area pemukiman

- resources** : sumber daya
revolution : revolusi
revolution of the earth : revolusi bumi
rhumb-line : LOXODROM
ria : ria
river capture : sungai rompak
river piracy : RIVER CAPTURE
rock : batuan
rock cristal : kinyang
rodenticide : rodentisida
rotation : rotasi
rotation of the earth : rotasi bumi
route : rute
ruby : merah delima
rural settlement : pedesaan
urban : desa mengkota

S

- salina** : salina
salinity : salinitas
saltpan : SALINA
sand : pasir
sand dune : dune
sandy loam : lanau berpasir
sanitation : sanitasi
sapphire : nilam; safir
saprophyte : saprofit
sargasso sea : laut sargasso
sargassum : sargassum
satellite : satelit
satellite city : kota satelit
savanna : sabana
- scoria** : skoria
sea : lautan
sea/marine arch : gerbang laut
- sea breeze** : angin laut
sea-coast climate : iklim pantai
sea level : permukaan laut
sea of galilee : lautan galilea
season : musim
seasonal migration : migrasi bermusim
seasonal rainfall : hujan musiman
seasonal variation : variasi musiman
secondary forest : hutan sekunder
sector model : teori sektor
secular : sekuler
secondary industry : industri sekunder
sedentary society : masyarakat sedentari
sedimentary rocks : batuan sedimen
sedimentation : sedimentasi
seismograph : seismograf
selva : selva
semit : semit
serir : reg; guru batu; serir
serpentine : serpentin
settlement : pemukiman
settlement hierarchy : hirarki pemukiman
settler : pemukim
sex ratio : perimbangan
sextant : sektan
sheer fold : lipatan koyak
sial : sial
sierozem soils : tanah sierozem
silicate : silikat
silicon : silikon
sill : sil; keping intursif
silt : lanau

silver

- silver** : perak
sima : sima
single linkage method — metode ke-
hubungan tunggal
sirocco : siroko
site : situs
situation : situasi
shaft mining : tambang dalam
shale : serpih
shelf : dangkalan
shifting cultural : sistem ladang
shifting cultivation : ladang pindah
shoreline : COASTLINE
show line : garis salju
slash and burn agriculture : ladang
slate : batuan sabak; batu tulis
sleeping sickness : penyakit tidur
slope : lereng
slope mining : tambang lereng
slums : slum
smog : kabut asap
snow : salju
snow shoes : sepatu salju
social capilarity theory : teori ka-
pilaritas sosial
sosial control : pengawasan sosial
social geography : geografi sosial
social space : ruang sosial
social standard : standar sosial
social system : sistem sosial
society : masyarakat
sodium : NATRIUM
soffioni : soffioni
soil : tanah
soil conditin : kondisi tanah
soil formation : pembentukan ta-
nah
soil horizon : horizon tanah

spring tides

- soil pollution** : pencemaran tanah
soil profile : penampang tanah;
profil tanah
soil solution : larutan tanah
soil texture : tekstur tanah
solar : SUN
solar atmosphere : atmosfer mata-
hari
solar eclipse : gerhana matahari
solar power : tenaga matahari
solar system : tata surya
sofatara : solfatar
solifluction : solifluksi
solum : solum
sonar : sonar
sonic boom : dentuman sonik
soroche : soroche
sounding : pendugaan gema
southern cross; crux : rasi pari;
gubug penceng
southern hemisphere : belahan bu-
mi selatan
space-adjusting techniques : teknik
suai ruang
spatial behaviour : tingkah laku ke-
ruangan
spatial diffusion : baur keruangan
spatial distribution : sebaran keru-
angan
spatial interaction : interaksi ke-
ruangan
spatial proses : proses keruangan
spatial structure : struktur keru-
angan
specific regional system : sistem
regional khusus
sphinx : sphinx
spring tides : pasang purnama

stalactite

- stalactite : stalaktit
 stalagmite : stalagmit
 standard of living : standar ke-
 makmuran
 statute mile : mil
 stationary front : medan stasioner
 stationary population : penduduk
 stasioner
 status : kedudukan
 stepa : stepa
 stone age : zaman batu
 storm : badai
 stratosfere : stratosfer
 stratovolcano : gunung api strato
 stratum : stratum
 stratus : stratus
 strike of a layer : jurus lapisan
 strip cropping : penanaman ber-
 jalur
 stream affluent : sungai alir masuk
 struktural geology : geologi struk-
 tural
 subak : subak
 sublimation : sublimasi
 submarine canyon : ngarai dasar
 laut
 submarine contour : kontur dasar
 laut
 subsequent river : sungai subsekuen
 subtropis mediteran : iklim laut
 tengah
 sudd : kiambang
 sulphate : sulfat
 sulphide : sulfida
 sulphur : belerang
 sun : matahari
 sunspot : noda matahari
 superimposed boundaries : perba-

tertiary industry

- atasan superimpos
 superphosphate : superfosfat
 supersonic waves : gelombang su-
 personik
 surf : daerah empasan
 surface mining : tambang pemu-
 kaan
 swamp : paya; tanah bencah
 symbiosis : simbiosis
 symbol : simbol; lambang
 symmetrical fold : lipatan simetri
 syncline : sinklinal
 synoptic chart : peta sinoptis
 synthetis fertilizers : pupuk buatan
 system : sistem

T

- taifun ; tipphoon : taufan
 taiga : taiga
 tale : talk
 talus : talus
 technology : teknologi
 tectonic : tektonik
 tectonic earth quakes : gempa tek-
 tonik
 tedal wave : gelombang pasang
 temperature : suhu
 temperature anomaly : anomali
 suhu
 terminal cost : biaya terminal
 terminal moraine : morain termi-
 nal
 terrace cultivation : pertanian seng-
 ked; pertanian beras
 terrarosa (Italia) : terrarosa
 territorial sea : perairan teritorial
 tertiary industry : industri tertier

tetragonal system

tetragonal system : sistem tetragonal
the processes of metamorphism : proses metamorfisme
thermal pollution : pencemaran termal
thermic : termik
thermonuclear : termonuklir
thorium : thorium
tides : pasang
tillite : tilit
time space : ruang waktu
time space convergence : konvergensi ruang waktu
tin : timah putih
typhoon : TAIFUN
titanium : titanium
topographical limits : batasan topografi
topographic map : peta topografik
topographic profile : profil topografik
topography : topografi
topological distance : jarak topologis
tornado (Spanyol) : tornado
trade wind : angin pusat
traditionalism : tradisionalisme
traditional : tradisional
trallised stream pattern : pola sungai trali
transgression : genang laut; laut transgresi
transhuman : transhuman
transportation : pengangkutan; transportasi
transport system : sistem perhu-

urban kard core

bungan
travertine : travertin
triclinc system : sistem triklinik
trilabit : trilabit
trip : trip
Tripoli : Tripoli
tropical regions : kawasan tropik
tropical savanna : sabana tropik
tropics : tropik
tropical maritime air : udara ke-lautan tropika
tropic of capricorn : garis balik selatan
tropopause : tropopause
troposphere : troposfer
trough : palung laut
truck gardening : MARKET GARDEN-ING
tsernosum : tsernosum
tsunami : tsunami
tundra : tundra
tungsten : tungsten
turbidimeter : turbidimeter
tufe : TRAVERTINE
tuff : tuf

U

ultrabasic rocks : batuan ultra basis
under employment : pengangguran tak kentara
under population : kekurangan penduduk
uniform region : wilayah seragam
universe : jagat raya
upper air : udara atas
uranium : uranium
urban kard core : teras kota

urbanism

urbanism : urbanisme
urban place : perkotaan
ursa major : rasi perahu
uvala : uvala

V

vadose water : air vados
val wind (Belanda) : angin jatuh
vanadium : vanadium
vega : vega
vegetation : vegetasi
veneer : veneer
verbal scales : skala kata
vertical fold : lipatan tegak
vicious circle : lingkaran setan
vidal de La Blache, Paul : Vidal de La Blache, Paul
vini-culture : vinikultur
Visuvius : Visuvius
vital statistics : statistik vital
viticulture : vitikultur
voice pollution : pencemaran bunyi
volcanic ash : abu gunung api
volcanic bomb : bom gunung api
volcanic earth quakes : gempa vulkanik
volcanic plug : sumbat vulkanik
volcanic sinder : sinder gunung api
volcanic tuff : tuf vulkanik
vulcanisor : vulkanisasi
vulcanism : vulkanisme

W

wadi : wadi

zionism

wallace line : garis wallace
warm front : medan panas
waste water : air buangan
water barriers : penghalang air
water bodies : badan air
water hemisphere : hemisfer air
water pollution : pencemaran air
watershed : daerah peralihan
water table : permukaan air tanah
weather : cuaca
weathering : pelapukan
weather map : SYNOPTIC CHART
web of life : jaring-jaring kehidupan
western hemisphere : belahan bumi barat
weladiabalic : adiabalik basah
white coal : batu bara putih
williwau : wiliwau
willy-willy : willy-willy
winds : angin
wind sock : kantong angin
world production : produksi dunia

Y

young mountain : pengunungan muda

Z

zambo : zambo
zenith : titik puncak; zenit
zenithal precipitation : hujan zenit
zink : seng
zionism : zionisme

zodiak

---

zodiak : zodiak

zonal soil : tanah zonal

zonal soils : tanah zonal

zoogeography : zoogeografi

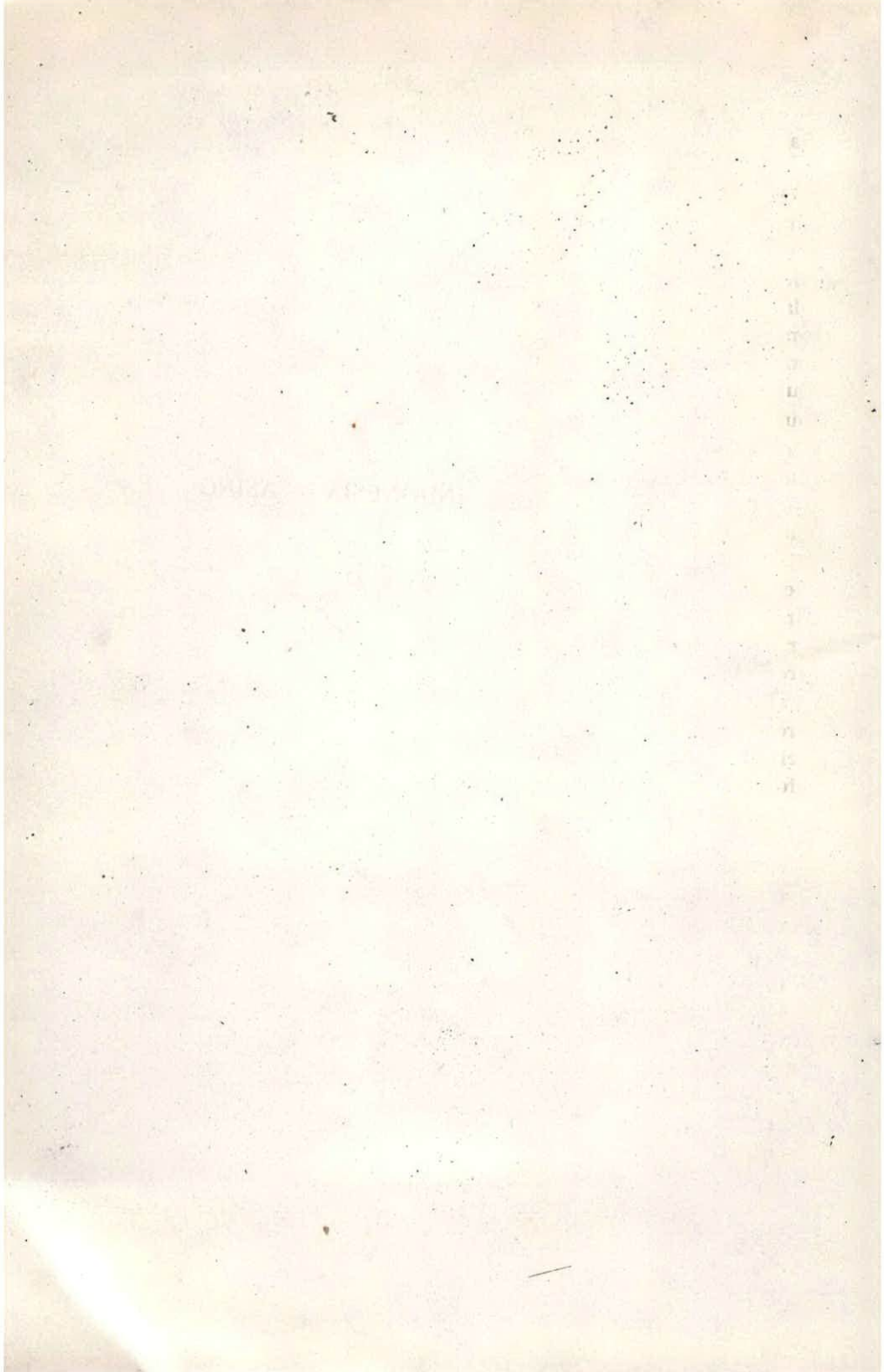
zoological garden : taman margasatwa

zoo-plankton : zoo plankton

Z.P.G. (Zero Population Growth)

: Z.P.G.

INDONESIA - ASING

A

- abaka : abaca
 abatoir : abatoir
 abiotik : abiotic
 ablasi : ablation
 abrasi : abrasion
 abrasif : abrasives
 abu : ash
 abu gunung api : vulcanicash;
     cinder volcanic
 adiabalik basah : weladiabalic
 adiabatik : adiabatic
 adiabatik lembap : moist adiabatic
 adit : adit
 adob : adobe
 adret : adret
 aerobik : aerobic
 aerosfera : aerosphere (atmosphere)
 aerosol : aerosol
 afelium : aphelion
 aglomerasi : agglomeration
 aglomerati : agglomerate
 agradasi; pendamparan : aggradation
 agronomi : agronomy
 agropolis; kota pertanian : agropolis; agrovillage
 aiguille : aiguille
 Ainu : Ainu
 air buangan : waste water
 air juvenil : juvenile water
 air payau : brackish water
 air raksa : mercury
 air sadah : hard water
 air tawar : fresh water
 air tertahan : held water
 air tertambat : freewater
 air vados : vadose water
 ait : ait (eyot)
 Ajanta : Ajanta
 ajimat balik : back bearing
 akademi : academy
 akademisi : academician
 akik : agate
 akomodasi usaha : business accommodation
 akrisi : enaptimbus; accretion
 aktinometer : aktinometer
 LAPISAN PEMBAWA AIR : akuifer
 akulturasi : acculturation
 akwamarin : aquamarine
 alas erosi : base level
 albedo : albedo
 albion : albion
 albit : albite
 alcatras : alcatras
 aleksandrit : alexandrite
 alfalfa : alfalfa
 Alhambra : Alhambra
 alimentasi : alimentation
 aliran : flow
 aliran alur : channel flow
 aliran dasar : base-flow (of a river)
 aliran gaya berat : gravity flow
 aliran gletser : glacier flow
 aliran helikoidal : helicoidal flow
 aliran Malthus : Malthusianism
 aliran peleleran es : extrusion flow
     of ice
 aliran tanah : earth-flow
 aliran teranyam : braided stream
 aliterasi : alliteration
 alogen : allogene
 alp : alp

- alpaka : alpaca
 altimeter : altimeter
 altiplanasi : altiplanation
 altiplano : altiplano
 altokumululus : altocumulus
 altostratus : altostratus
 alumina : alumina
 aluminium : aluminium
 aluminosilikat : aluminosilicates
 alur : channel; gully
 alur gletser : glacial channels
 alur limpah gletser : glacial over-
 flow channel
 alur saliran gletser : glacial dra-
 inage channel
 alur teranyam : braided channel
 aluvium; sub-resen : alluvium; sub-
 recent
 amang : TAHI BIJIH
 Amazon : Amazzon
 ambang : bar
 ambang pemecah : break-point
 bar
 ambang pemecah ombak : break-
 point bar
 ambibolit : amphibolite
 amfibol : amphibole
 amfiteater : amphitheatre
 amigdal : amygdale
 amonit : ammonites
 amorf : amorphous
 amplitudo : amplitude
 amril : emery
 anaglif : anaglyph
 anakan : brook
 anak glasier : glacioret
 anakonda : anaconda
 analema : analenma
 analog : analogue
 Anatolia : Anatolia
 andasan : creek
 Andes : Andes
 andesit : andesite
 Andorra : Andorra
 andradit : andradite
 andromeda : andromeda
 anemograf : anemograph
 anemogram : anemogram
 anemometer : anemometer
 anggora : angora
 angin : wind
 angin anabat : anabatic wind
 angin barat : brave wind
 angin berg : berg wind
 angin darat : land breeze
 angin gending : gending
 angin gunung; angin katabatik :
 katabatic wind
 angin jatuh : val wind (Belanda)
 angin gunung : angin katabatik
 angin kencang : gale
 angin kumbang : KUMBANG
 angin landaian : gradient wind
 angin laut : sea breeze
 angin lawina : avalanche wind
 angin menurun : descending wind
 angin pasat : trade wind
 angin segar : fresh breeze
 angin timur : easterlies
 angkatan kerja : labour force
 Angkor : Angkor
 anhidrit : anhydrite
 anjur : TEBING TINGGI
 anoa : anoa
 Anomali Bouguer : Bouguer Ano-
 maly

- anomali gaya berat** : gravity anomaly
anomali suhu : temperature anomaly
anomali suhu negatif : negative temperature anomaly
anomali suhu positif : positive temperature anomaly
Antar Glasia Besar : Great Interglacial
antarktika : antarctica
ante meredian : ante meredian
antibiotika : antibiotics
antiklin : anticline
antiklinorium : anticlinorium
antikorona : anticorona
antimon : antimony
anti pasat : antitrade; counter trade
antipleion : antipleion
antipoda : antipodes
antisiklon : anticyclon
antisiklon dinamik : dynamic anticyclone
antodit : anthodite
antrasit : anthacite; antracite
antropogeografi : anthropogeography
aoudad : aoudad
apartheid : apartheid
apatit : apatite
aplit : aplit
apogi : apogee
Apolo : Apollo
aragonit : aragonit

area kebudayaan : culture area
area pemukiman : residential area

arete : arete
argon : argon
argonot : argonouts
aries : aries
armada : fleet
arroyo : arroyo
arsenikum : arsenicum
arsenopirit : arsenopyrite
artifak : artifact
artropoda : arthropod
arus air : hydraulic current
arus arktik : arctic current
arus dingin : cold current
arus katulistiwa : **ARUS EKUATORIAL**
arus informasi : information flows
arus jet : jet stream
arus katulistiwa; arus ekuatorial : equatorial current
arus laut : ocean current
arus udara : air stream
asam humus : humid acid
asam lunak : humic acid
asbes : asbestos

asosiasi ekologi : ecological association
asosiasi tumbuhan : plant association
aspal : asphalt
aspek : aspect
aspen : aspen
asimilasi : **PERNAFASAN**
astenosfera : aesthenosphere
asteroid : asteroid
asteroid; planetoid : asteroid or planetoid
astro biologi : astro biology
astro fisika : astro physics

- astrolab : astrolabe
 Aswan : Aswan
 atlas : atlas
 atlas klimatologi : climatological atlas
 atmosfer : atmosphere
 atmosfer baroklinik : baroclinic atmosphere
 atmosfer barotropik : barotropic atmosphere
 atmosfer matahari : solar atmosphere
 atol : KARANG GOLANG
 audiometer : audiometer
 aureol metamorfik : metamorphic aureol
 aurora : aurora
 aurora australis : aurora australis
 aurora borealis : aurora borealis
 australit : australite
 autoklastik : autoclastic
 autokton : autochthonous
 automatisasi : automation
 awan : cloud
 awan panji : banner cloud
 awan puting beliung : funnel cloud
 awan tinggi : high cloud
 ayala : ayala
 azimuth : azimuth
 aztok : aztocs
- B**
- badai : storm
 badai debu; taufan debu : dust storm
 badai ekuinoks : equinoctial storm
 badan air : water bodies
- baii : freshet
 bahada : bahada, bajada
 bahan bakar : fuel
 bahan bakar fosil : fossil fuels
 bahan jadi : finished materials
 bahan mentah : raw materials
 bahan timbunan : bodefill
 bayu sejuk : cool breeze
 Balkan : Balkan
 Balkanisasi : Balkanization
 bambu : bamboo
 bandul Foucault : Foucault's pendulum
 banjir bandang : flash flood
 banket : banket
 bantalan : gauge
 bantalan kereta api : gauge of railway
 bantalan sempit : narrow gauge
 bantaran : flood plain
 baobab : baobab
 barang modal : capital goods
 barisfer : barysphere
 barkan : barkhan, bachan, bar-chane
 barograf : barograph
 barogram : barogram
 baroklinik : baroclonic
 barometer : barometer
 barometer aneroid : aneroid barometer
 barometer Fortin : Fortin barometer
 barotropik : barotropic
 basa : bases
 basal : basalt
 basalt : bazalt
 basin saliran : drainage basin

batang alam komposita

- batang alam komposita** : composite landscape
batas administrasi : administrative boundary
batasan topografi : topographical limits
batas buatan : artificial boundaries
batas iklim utama : major climatic optima
batas politik : political boundary
batimeter : bathymeter
batimetri : bathymetry
bati-orografi : bathy-orographical
batiskaf : bathyscaphe
batolit : batholith
batu ambar : amber
batuan : rock
batuan abisal : abisal rock
batuan alkali : alkaline rock
batuan amorf : amorphous rock
batuan asal : country rock
batuan asam : acid rock
batuan basa : basic rock
batuan basal : basaltic rock
batuan bastar : hybrid rock
batuan beku : igneous rocks
batuan beku basa : basic igneous rock
batuan dasar : bed rock
batuan intrusif : intrusive rocks
batuan klastik : clastics rocks
batuan leleran : extrusive
batuan metamorf
batuan metamorf; batu malinan : metamorphic rock
batuan monomineral : monomineralic rocks
batuan penudung : cap rock

belahan bumi berat

- batuan sabak; batu tulis** : slate
batuan sedimen : sedimentary rocks
batuan ultra basis : ultrabasic rocks
batu api : flint
batu apung : pumice
batu bara : coal
batu bara : bituminous
batu bara berbitumen : bituminous coal
batu bara kokas : coking coal
batu bara muda : lignite; brown coal
batu bara putih : white coal
batu gelas obsidian : obsidian
batu giok : Jade
batu kaolin : china-stone
batu pualam : marble
batu tahu : gips
batu tetes : dripstone
batu tulis : batuan sabak
bauksif : bauxite
baur hierarki : hierarchical diffusion
baur keruangan : spatial diffusion
baur pemekaran : expansion diffusion
baur relokasi : relocation diffusion
bayau : bayan
bayangan bumi : earth shadow
bayang-bayang hujan : rain shadow; dry shadow
bayou : bayou
belahan bumi : hemisphere
belahan bumi barat : western hemisphere

belahan bumi selatan : southern hemisphere	bijih timah aluvium : alluvial tin ore
belahan bumi timur : eastern hemisphere	biji kapas : cotton seed
belahan bumi utara : northern hemisphere	bilas : flush
belah daun : cleavage	bingkas kenyal : elastic rebound
belangan debu : dust bowl	bintang jatuh; meteor : meteor
belerang : sulphur	bintang pagi : BINTANG KYORE
benda langit : heavenly bodies	bintang pagi; bintang kyore morning star
bendungan : dam	biogeografi : biogeography
Benelux : Benelux	biografi : biography
beno : beno	bioherm : bioherm
bentang alam : landscape	bioklimatologi : bioclimatology
bentang alam budaya : cultural landscape	biokor : biochore
bentos : benthos	biosfer : biosphere
benua : continent	biostrom : biostrome
bera : fallow	biotik : biotic
berangkal : coble	biotit : biotite
berbesi : ferruginous	bismalit : bysmalith
beremigrasi : emigrate	blizard : blizard
	bluf : bluff
berilium : beryllium	Bolhorok : bohorok
besi : iron	bola bumi : globe
beting taji : hook	bola langit : celestial sphere
B horizon : B Bubsoil	bolid : bolide
biaya terminal : terminal cost	bolson : bolson
biaya transport gabungan : aggregate transport cost	bom gunung api : vulcanic bomb
bidang isotropik : isotropic plane	bonanza : bonanza
bidang; lapangan; ladang : field	'bonggol glasier' : 'glacier mouse'
bidang perlapisan : bedding plane	bongkah : block; boulder
bidang sesar : plane fount	bora : bora
bijian : grain	boreal : boreal
bijih : oze	bornhardt : bornhardt
bijih gambut : bog are	brae : brae
	breksi : breccia
	brikfielder : brickfielder
	brubu : fohn; brubu
	brubu : fohn; brubu

brusit : brucite
 buah : fruit
 buatan : artificial
 bujur : longitude
 bukit : hill
 bukit pasir; gumuk : dune
 bukit perabung : hogback
 bulan kembar : mock moon
 bulan purnama : full moon
 bulan sejuk : cool month
 bulatan pemisah : divided circle
 bulu : fur
 bunga cengkeh : clover
 buran : buran
 busut : ant hill
 busut embun : dew-mound
 butte : butte
 butte temoin : butte temoin

C

cagar alam : reservation
 caliche : caliche
 cebakan bijih : ore deposits
 cekungan : basin
 celah; jurang : fissure
 celah pegunungan : pass
 celsius : celcius
 cernozem : chernozem
 cerobong : chimuly (volcano)
 chapada : chapada
 chaparral : chaparral
 China claj : kaolin
 Coelentrata : Coelentrata
 coklat : cacao
 Copernicus : Copernicus

COR : COR
 corak : feature
 corak bukit : hill feature
 cuaca : weather
 cumulus : cumulus
 curahan : precipitation
 curahan siklon : cyclonic precipitation
 curah hujan : rainfall
 curah hujan dwimaksimum : double rainfall maximum

D

daerah bayangan hujan : leeward side
 daerah bentic : bentic region
 daerah empasan : surf
 "Jaerah kelabu" : "groy area"
 daerah panas : hot land
 daerah pedalaman; daerah penyangga : hinterland
 daerah pedalaman : daerah penyangga
 daerah peralihan : watershed
 daerah pertanian : agricultural area
 daerah pusat : central Business
 daerah tekanan rendah benua : continental lows pressure area
 daerah terbangun : built-up area
 daerah tinggi lingkar Pasifik : circum-Pacific highland
 danau asin : bitter lake
 danau entropik : entrophic lakes
 danau garis glin : glint line lake
 danau geologi : geological cycle

danau gletser : glacial lake
 danau kawah : crater lake
 danau oligotropik : oligotrophic lakes
 dangkalan : shelf
 daratan aluvium : alluvial plain
 dasit : dacite
 dataran : plains
 dataran pantai : coastal plain
 dataran pantai berteluk : embayed coastal plain
 dataran rendah : low plains
 daur : cycle
 daur Bruckner : Bruckner cycle
 daur curah hujan : rainfall cycles
 daur geologi : geologic cycle
 daur geomorfik : geomorphic cycle
 daur hidrologi : hydrologic cycle
 daur iklim : climate cycles
 daya hantar panas : conductivity thermal

debit sungai : discharge of a river
 debu : dust
 deflasi : deflation
 defleksi : deflection
 deklinasi : declination
 deklinasi magnetik; penyimpangan magnetik : magnetic declination
 deklinasi negatif : negative declination
 deklinasi positif : positive declination
 delta : delta
 delta busur : arcuate delta
 delta kaki burung : birdfoot delta
 demografi : demography
 demoisel : demoiselle

denai : bridle-path
 dentuman sonik : sonic boom
 denudasi : denudation
 denudasi melingkar (lilit) : circumdenudation
 deposit litoral : litoral deposit
 derajat : degree
 derajat Fahrenheit : Fahrenheit
 desalinisasi : desalinization, desalination
 desa mangkota : suburban
 desibel; db : desibel; db
 desilikasi : desilication
 deskripsi : description
 detergen : detergent
 determinis : determinism
 determinisme lingkungan : environmental determinism

Devon : Devonian
 diagenesa : diagenese
 diagram : diagram; chart
 diagram aliran : flow chart/diagram
 diagram batang : bar-graph
 diagram bongkah : block diagram
 diastropisme : diastrophism
 diatomia : diatomia
 diatomit : diatomite
 diluvium : diluvium
 dinamik penduduk : population dynamic

diskordan : discordant
 diskriminasi ras : race discrimination

divergensi : divergence
 doldrums : doldrums
 dolorit : dolorite
 dolina : dolina
 dolomit : dolomite

dolomite : dolostone
 dongak : PENAIKAN
 dreikanter : dreikanter
 daga balon : ballon sonde
 dukuh : hamlet
 dune : sand dune
 dunit : dunit
 dusun berangan : chestnut groves

E

efek dopler : doppler effect
 efek rumah kaca : green house effect
 einkanter : einkanter
 ekar : acre
 ekar-kaki : acre-foot
 ekistika : ekistics
 ekliptika : ecliptic
 ekologi : ecology
 ekologi manusia : human ecology
 ekonomi : economy
 ekosistem : ecosystem
 eksobiologi : exobiology
 eksogami : exogamy
 eksogen : exogenetic
 eksosfer : exosphere
 eksotik : exotic
 ekspor : export
 ekstensifikasi : extensification
 ekstrapolasi : extrapolation
 ekuator termis : heat equator
 ekuinoks : equinox; equinoctial
 Elba : Elba
 eluviasi; pencucian : eluviation ;
 LEACHING
 elvan : elvan

emansipasi : emancipation
 emas : gold
 embun beku : hoar-frost
 emigran : emigrant
 emigrasi : emigration
 empangan aluvium : alluvial dam
 enaptimbus; akrist : accretion
 endapan : deposit
 endapan abisal : abyssal deposit
 endapan berkeping : fragmental deposit
 endapan hemipelagos : hemipelagic deposit
 endapan kimia : chemical deposit
 endapan kumulus : cumulose deposit
 endogami : endogamy
 endogen : endogenetic
 energi iklim : climatic energy
 energi manusia : human energy
 energi potensial : potential energy
 engsel : hinge
 Eniwetok : Eniwetok
 enklef : enclave
 entomologi : entomologi
 entropi : entropy
 eolis : aeolis
 eolit : eolith
 eosen : eocene
 eozoikum : eozoicum
 epigen : epigene
 epigenetik : epigenetic
 epipit : epiphyte
 epirogen : epeironhenetic
 epirogenetik : epirogenetic
 eratik : eratic
 Eratosthenes (276-195 seb.M) :
 Eratosthenes

erografi : aerography
 erupsi : eruption
 es bumi : ground ice
 es hanyutan : drift-ice
 es kaca : glass ice
 Eskimo : Eskimo
 estuaria : estuary; estuary-estuarine, adj
 etnografi : ethnography
 etnografi : ethnography
 etnologi : ethnology
 eugenik : eugenics
 eugeosinkline : eugeosyncline
 eutenik : euthenics
 eutropikasi : eutrophication
 evaporasi : PENGUAPAN
 evaporimeter : evaporimeter

F

facies : facies
 fajar sidik (pagi); senja gurui (petang) : civil twilight
 faktor baka : genetics factors
 fanglomerat : fanglomerate
 fasa altiterma : altithermal phase
 fatamorgana : fatamorgana: Itali
 fauna : fauna
 fekunditas : fecundity
 felspar : feldspar/felspar
 feodalisme : feudalism
 feri : ferry
 ferikret : ferricrete
 fertilitas : KESUBURAN
 fetisisme : fetishism
 fiji : fiji
 fiord : fjord

firm : firm
 fleksur : flexure
 flora : flora
 flora-makro : macroflora
 flora-mikro : microflora
 foraminifera : foraminifera
 formasi; pembentukan : formation
 fosa : foss/fosse
 fosfat : phosphate
 fosfor : phosphorus
 fosil : fossil
 fosil pandu; fosil petunjuk : leit fossil
 fosil penciri : characteristic fossil
 fosil petunjuk : fosil pandu
 fotosintesa : photosynthesis
 fret : fret
 friagem : friagem
 frunze : frunze
 fumarola : fumarole; fumarola (Itali)
 fungisida : fungicide
 fungsi peta : map function
 furlong : furlong
 fusain : fusain

G

gabro : gabbro
 gaiser : geyse
 gaiserit : geyserite
 galaksi : galaxy
 galenit : galena
 gambut : bog
 gampingan : calcareous
 ganggang : algae
 ganister : ganister/gannister
 gara : gara

garet : YAKUT
 garik : garrigue/garigue
 garis agonik : agonic line
 garisan andesit : andesit line
 garis apse : apse line
 garis balik selatan : tropic of capricorn
 garis balik utara : cancer, tropis of cancer
 garis bujur : MERIDIAN
 garis busur Greenwich : Greenwich meridian
 garis dasar : base line
 garis gangguan : disturbance line
 garis glin : glint-line
 garis kemelaratan : poverty line
 garis kisi : grid line
 garis kontur : contour line
 garis lintang : latitude
 garis lintang sama : colatitude
 garis pantai : coastline; shoreline; coastline
 garis pantai timbul : emerged coast line
 garis salju : snow line
 garis tanggal internasional : international date line
 garis tarikh : date line
 garis tepi timbunan : edge-line of relief
 garis terjun : fall line/fall zone
 garis wallace : wallace line
 garua : garua
 gas bumi : natural gas
 gas karbit : acetylene
 gat : gat
 gaya : kuasa force

gaya air : hydraulic force
 gaya berat : gravity
 gazetir : gazetteer
 gegar bumi : earth tremor
 gejala gua : cave phenomena
 gejala karat : KARAT PHENOMINON
 gelang : halo
 gelas : glass
 gelombang dingin : cold wave
 gelombang pasang : tidal wave
 gelombang supersonik : supersonic wave
 gempa bumi : earthquake
 gempa bumi terban : collapse earthquakes
 gempa susulan : after-shock
 gempa tektonik : tectonic earthquakes
 gempa vulkanik : vulcanic earthquakes
 genang laut; laut transgresi : transgression
 gendarme : gendarme
 generik : generic
 genre de vie : genre de vie
 geoda : geoda
 geodesi : geodesy
 geodinamika : geodynamics
 geografi : geography
 geografi budaya : cultural geography
 geografi budaya-regional : regional cultural geography
 geografi ekonomi : economic geography
 geografi klasik : 'classical' geography
 geografi lokal : local geography

geografi manusia

geografi manusia : human geography
geografi matematik : mathematical geography
geografi mikro : microgeography
geografi politik : political geography
geografi regional : regional geography
geografi sosial : social geography
geografi umum : general geography
geoida : geoid
geokimia : geochemistry
geologi : geology
geologi dinamik : dynamic geology
geologi sejarah : historical geology
geologi struktural : structural geology
geomorfologi : geomorphology
geopasifik : geopacifics
geofisika : geophysics
geopolitik : geopolitics
geosentris : geocentris
gerakan kerak bumi : crustal movement
gerakan memampat : compressional movement
gerakan tanah : earth-movement
gerak eustatik : eustatic movement
gerbang : arch
gerbang laut : sea/marine arch
gerhana : eclipse
gerhana bulan : lunar eclipse
gerhana matahari : solar eclipse
gerhana menggelang : annular eclipse

gross national product (GNP)

gerhana sebagian : partial eclipse
gerimis : drizzle
germisida : germicida
geselan : attrition
getah asli : gaucho
gips; batu tahu : gypsum
gisik : beach
glasiasi : PERESAN
glasiofluvial : glaciofluvial; flaci-
fluvial; flufioglacial
glasis : glacia
glaukonit : glauconite
gleb : glebe
gletser : glacier
gletser gantung : hanging glacier
Globigerina : Globigerina
GMT : Greenwich Mean Time
gnes : gneiss
Gobi : Gobi
gosong pasir pantai : nehrung
(Jerman)
Gotigletser : Gati-glacial
gradasi : gradation
gradien barometrik : barometric
gradient
grafikasi : graphicacy
grafit : graphite
graik : grike/gryke
granit : granite
granodiorit : granodiorite
gratikul : graticule
graupel : graupel
gravitasi : gravitation
Greenwich : Greenwich
gregal : gregale
grit : grit/grit stone
gross national product (GNP) :
gross national product (GNP)

Grosswetterlage : grosswetterlage
groto : grotto
gua : cave
guanake : guanace
guano : guano
guguk : hillock
guguk erosi; monadnok : monad-nock
gumbo : gumbo
gumuk : BUKIT PASIR
gumuk depan : fore dune
gunung api istirahat : dormant volcano
gunung api mati : extinct volcano
gunung api strato : strato volcano
gunung bongkah : block mountain
gunung tanduk : horn
Gunz : Gunz
guru batu : reg
gurun : desert
gurun beku : frozen desert
gurun kutub : polar desert
gurun pasir : ereg
guyot : guyot

H

habitat : habitat
hablur : mineral
Haff : Haff
halangan geografi : geographical handicaps
halit : halite
halley : halley
halofit : halophyte
hamada : hamada / hammada
hambatan : handicaps

hamit : hamite
hamparan tanah : ground cover
hanyutan : drift
hanyutan balik : back wash
harapan hidup : expectation life at birth
harikin : hurricane
harmatan : harmattan
hasil ikan : fish product
hasil per kapita : per capita production
hasil sampingan : byproduct
hasil tahunan : annual production

haugh : haugh
hekistoterma : hekistotherm
hektar : hectare
heliktif : helictite
heliosentris : heliocentris
helitropisme : helitropism
helium : helium
hematif : haematite/hematite
hemisfer : hemisphere
hemisfer : water hemisphere
hemisfer daratan : land hemisphere
hempas : breaker
henekulu : henequen
henk : henk
herbisida : herbicide
herbivora : herbivores
heterogin : heterogeneous
hibernasi : hibernation
hidrofili : hydrophily
hidrofit : hydrophyte
hidrogen : hydrogen
hidrograf : hydrograph
hidrografi : hydrography

hidrokarbon

hidrokarbon : hydrocarbon
hidrolakolit : hydrolacolith
hidrolisis : hydrolysis
hidrologi : hydrology
hidrometeor : hydrometeors
hidronot : hydronout
hidroponik : hydroponics
hidrosfer : hydrosphere
hierarki bandar pusat : hierarchy
of central places
hietograf : hyetograph
higrofit : hygrophyte
higrograf : hygrograph
higrogram : hygrogram
higrometer : hygrometer
higroskop : hygroscope
higroskopik : hygroscopic
hipogen : hypogene
hipoteses : hypothesis
hipsometer : hypsometer
hipsoterma : hypsothermal
liustosol : TANAH GAMBUT
hirarki pemukiman : settlement
hierarchy
hirsæl : hirsæl
holism : holistic
holisme; holistik : holism
holistik : holisme
holokars : holokarst
holosen : holocene
homogen : homogeneous
homoklin : homocline
hop : hops
horenblenda : hornblende
horizon : ufuk
horizon A : A horizon; topsoil
horizon B : B horizon; subsoil
horizon C : C horizon; subtratum

hutan dingin malar hijau

horizon D : D horizon
horizon tanah : soil horizon
horst : horst
hortikultura : horticulture
huerta : huerta
hujan : rain
hujan buatan : cloud seeding
hujan bunga : blossom showers
hujan darah : blood rain
hujan es : hail
hujan frontal : hujan siklonik
frontal precipitation
hujan musiman : seasonal rainfall
hujan orografik : orographic rain-
fall
hujan orografis : orographic pre-
cipitation
hujan siklonik; hujan frontal :
cyclonic rain; frontal frecifita-
tion
hujan tahunan : annual rainfall
hujan termik; presipitasi konveksi-
onal : convectional precipita-
tion
hujan zenit : zenithal precipitation
hukum Buys Ballot : Buys Ballot's
law
hukum Ferrel : Ferrel's law
hukum minimum : law of mini-
mum
hum : hum
huma : dry padi
humifikasi, penghumusan : humi-
fication
humus : humus
hutan aluvium : alluvial forest
hutan belukar : jungle
hutan boreal : boreal forestes
hutan dingin malar hijau : cold

hutan hujan ekuatorial**isogonal**

evergreen forest

hutan hujan ekuatorial : equatorial rain-forest**hutan sekunder** : secondary forest**I****ibu kota; ibu negara** : capital**ibu negara** : **IBU KOTA****ikan dasar laut** : demersal fish**iklim** : climate**iklim alp** : alpine climate**iklim benua** : continental climate**iklim homolog** : homologous climate**iklim kersang** : arid climate**iklim laut tengah** : subtropis mediteran**iklim mikro** : micro climate**iklim pantai** : sea-coast climate**iklim sedang sejuk** : cool temperature climate**iklim sejuk** : coolclimate**iklim siklon** : cyclonic climate**iklim subtropik basah** : humid subtropical**iluvial** : illuviation**imigran** : immigrant**imigrasi** : immigration**impor** : import**indeks warna** : colour index**indeks golongan darah** : blood-group index**industri** : industry**industrialisasi** : industrialization**industri berat** : heavy industry**industri dasar** : basic industry**industri ekstraktif** : extractive industry**industri peternakan** : catle industries**industri sekunder** : secondary industry**industri tertier** : tertiary industry**inklinasi** : inclination**innit** : innit**inseptisoi** : inceptisol**insolasi** : insolation**insulinde** : insulinde**intan** : diamond**intan hitam** : black diamond**intensifikasi** : intencification**interaksi** : interaction**interaksi keruangan** : spatial interaction**interinsuler** : interinsulair**International Geographica Year** : I G Y -**interpretasi; tafsiran** : interpretation**inti pengembunan** : condensation nuclei**inversi** : inversion**iodin** : iodine**ionesfir** : ionosfir**ira alir** : flow cleavage**iridium** : iridium**irigasi** : irrigation**isalobar** : isallobar**isobar** : isobar**isobat** : isobath**isodapan** : isodapane**isogonal** : isogonic line

isogram : isogram, isoline
 isohalin : isohaline
 isohel : isohel
 isohiet : isohyet
 isohips : isohypse
 isoklinal : isoclinal
 isolasi : isolation
 isoplet : isopleth
 isoseismal : isoseismal line
 isostasi : isostasy
 isoterm : isotherm

J

jagat raya : universe
 jajaran erotik : boulder-train
 jalan : frost
 jalad bumi : ground frost
 jalad gilap : glazed frost
 jalan kafilan : caravan route
 jalan pintas : bypass
 jalan setapak : foot-path
 jalur : belt (area)
 jalur hijau : green belts
 jalur hitam : black belt
 jamrut : emerald
 jarak mutlak : absolute distance
 jarak topologis : topological distance
 jarak nisbi : relative distance
 jaringan kisi : grid network
 jaringan makanan : food web
 jaring-jaring kehidupan : web of life
 jejari hidraulik : hydraulic radius
 jembatan alam : natural bridge
 jenis benua : continental type

jerapah : giraffe
 jeruk nipis : citrus fruits
 junta : juncta
 jurang; rumpang; celah : gap;
 fissure
 jurus lapisan : strike of a layer

K

kabel : cable
 kabut : fog
 kabut adveksi : advection fog
 kabut asap : smog
 kabut bahang : fog bow
 kabut radiasi : radiation fog
 kadaster : cadastre
 kadmiuim : cadmium
 kaktus : cactus
 kala : epoch
 kalamina : calamine
 kala pliosen : pliocene epoch
 kaldera : basal wreck; caldera
 kaledonia : caledonian
 kali : potassium
 kali mati : oxbow lake
 kalina : calina
 kalkret : calcrete
 kalori : calorie
 kalsedon : chalcedony
 kalsium : calcium
 kalsium karbonat : calcium carbonate
 kamsin : khamsin
 kandungan alur : channel storage
 kantong : enclave
 kantong angin : wind sock

kantong luar : exclave
 kaolin : china clay or kaolin
 kampo : campo
 kampos : campos
 kapas : cotton
 kapasitas sungai : capacity of a stream
 kapasitas tampung : carrying capacity
 kapur : chalk
 karaburan : karaburan
 karang : coral
 karang golang; atol : atoll
 karang pantai : fringer reef
 karang perintang : barrie reef
 karat : carat
 karbon : carbon
 karbonado : carbonado
 karbonat : carbonate
 karbon dioksida : carbon-dioxide
 karbonisasi : carbonization
 karbon monoksida : carbon monoxide
 karborundum : carborundum
 karen : lapies; karen
 karibu : caribou
 karnokit : charnockite
 karst : karst
 kartograf : cartograph
 kartografi : cartography
 kartogram : cartogram
 kasimbo : casimbo (Afrika); casimbo
 kasiterit : cassiterite
 kaskad : cascade
 kasta : caste
 katarak : cataract
 katastrofisme : catastrophism

katinga : caatinga
 katulistiwa ekuator : equator
 katulistiwa langit : celestial equator
 kawah; lubang kepundan : crater
 kawah sumbing : breached crater
 kawasan benua sejuk : cool continental regions
 kawasan hutan sejuk : cool forest regions
 kawasan kutub : polar regions
 kawasan siklonik : cyclonic regions
 kawasan siklonik laut : marine cyclonic region
 Kawasan Tenang Sub Tropika : Horse Latitude
 kawasan tropik : tropical regions
 kayu manis : cinnamon
 kayu membatu : petrified tree
 kayu putih : eucalyptus
 perbedaan daerah : areal differentiation
 kebijaksanaan kependudukan : population policy
 kebijaksanaan mempengaruhi kependudukan : population influencing policy
 kebijaksanaan menanggapi kependudukan : population responsive policy
 kebudayaan : culture
 kebudayaan industri : industrial culture
 kecubung : amethyst
 kedap : impermeable
 kedapatmasukan : accessibility
 kedudukan : status

kegiatan dasar**keselarasan**

kegiatan dasar : basic activity	kepadatan ekonomik : economic density
kehutanan : forestry	kepadatan fisiologis : physiological density
kekabutan : haze	kepadatan penduduk; kerapatan penduduk : population density
kekerasan : tingkat keras batuan	keping intursif : sil
kekersangan : aridity	kepulauan : archipelago
kekurangan penduduk : under population	keragaman daerah : areal diversity
kekurangan penduduk nisbi : relative under population	kerak bumi : crush of the earth
kelas : class	kerak bumi : earth crust
kelas awan : clouda classification	keramik : ceramic
kelebihan penduduk : over population	kerang mutiara : pearl oyster
kelebihan penduduk mutlak : absolute over population	kerapatan penduduk : KEPADATAN PENDUDUK
kelembaban : humidity	kerapatan saluran : drainage density
kelembaban mutlak : absolute humidity	kerapatan udara : density of air
kelembaban nisbi; kelembaban relatif : relative humidity	kerikil; kelikir : gravel
kelembaban relatif : KELEMBABAN NISBI	kerikil permata; kelikir permata : gem gravel
kelikir : KERIKIL	kering mutlak : absolute drought
kelikir permata : KERIKIL PERMATA	kersang : arid
keluarga berencana : family planning	kerucut : cone
kemampatan : compression	kerucut abu : ash cone
kemampuan sungai : capacity of a stream	kerucut anak : driblet/adventive cone
kemantapan atmosfer : KESTABILAN ATMOSFER	kerucut avalans : avalanche cone
kemas : fabric	kerucut gunung api komposita : composite volcanic cone
kembara gletser : glacial erratic	kerucut terak : cinder cone
kemiringan : dip	kerukan : alcove
kenozoikum : cainozoic	keseimbangan biotik : biotic equilibrium
kepadatan agraris : agricultural density	keseimbangan dinamik : dynamic equilibrium
kepadatan aritmatik : arithmetic population	keseimbangan tingkat kesabaran : equilibrium fertility rate
	keselarasan : equilibrium

keselarasan lingkungan

keselarasan lingkungan : environmental equilibrium
kestabilan atmosfer ; kemantapan atmosfer : atmospheric stability
kesuburan ; fertilitas : fertility
ketahanan nasional : nationale weerbaarheid
keterembesan : permeability
ketergantungan : dependency
ketermampatan : compressibility
ketidakmantapan atmosfer : ketidakstabilan atmosfera
ketidakselarasan bersudut : angular undonformity
ketidaksinambungan : discontinuity
ketidakstabilan atmosfer ; ketidakmantapan atmosfer : atmospheric instability
ketidakstabilan bersyarat : conditional instability
ketinggian : altitude
keunggulan siklonik : cyclonic supermasy
keuntungan cegat : intervening opportunity
kiambang : sudd
kikisan : erosion
kikisan alur : gully erosion
kikisan kimia : chemical erosion
kikisan sungai : fluvial erosion
kimberlit : kimberlite
kinyang : rock crystal
kipas aluvium : alluvial fan
kisi : grid
kitin : chitin
klasifikasi iklim Koppen : Koppen climate classification

kondisi tanah

klastik : clastic
klimatologi : climatology
klimatologi dinamik : dynamic climatology
klinometer : clinometer
klorinasi : chlorination
klorit : chlorite
klorosis : chlorosis
knot : knot
kobalt : cobalt
koefisien pengecilan : coefficient of attenuation
koefisien variabilitas : coefficient of variability
kokas : coke
kokes : cokes
kokolit : cocolith
kokuina : coquina
kol : col
kolkos : kolhoz
koloid : colloid
kolokasi : collocation
kolom : TIANG
koloni : colony
koluvial : colluvial
koluvium : colluvium
koma : coma
komagmatik : comagmatic
komet : comet
kompas : compass
kompas-giro : gyro-compass
komplementaritas : complementarity
kompon : compound
kompos : compost
komunikasi : communication
komunitas : communities
kondisi tanah : soil condition

kondologi : condhology	kosmografi : cosmography
kondominium : condominium	kosmos : cosmos
kondrit;kondrul : chondrite;chondrule	kota : city
kongeliflusi : congelifluction	kota hantu : ghost town
kongelifraksi : congelifraction	kota kuala : confluencetown
konglomerat lancuran : crush conglomerate	kota linier : linier town
konglomerat : conglomerate	kota mekar : expanded town
konifera : coniferous	kota penggerak : generative city
konjungsi : conjunction	kota pertanian : agropolis
konkoidal : conchoidal	kota pinggiran : dormitory town
konkordan : concordant	kota primat : primate city
konkresi : concrete	kota pusat : central city
konolit : chonolith	kota satelit : satellite city
konsentrasi ion air : hydrogenion concentration	kota taman : garden city
konservasi : PENGAWETAN	krakal : pebbles or boulders
kontinum : continuum	kreol : creol
kontraseksi : contra selection	krioplancton : cryoplankton
kontur : contour	kriorgik : cryorgie
kontur dasar laut : submarine contour	kripton : krypton
konvergensi : convergence	krisis : crisis
konvergensi ruang waktu : time space convergence	krisis kelembagaan : institutional crisis
kopra : copra	krisis kependudukan : population crisis
korasi : corrasion	krisoberil : chryssoberyl
kordata : chordata	kristal : crystal
koridor : corridor	kromit : chromite
koriolis : coriolis	kromium : chromium
korografi : chorography	kronometer : chronometer
korometrika : chorometrics	kronotaksis : chronotaxis
korona : corona	kuala : confluence
koroplet : choropleth	kuala sungai : head-water
korosi : corrosion	kumulou rmbus : cumulonimbus
korundum : corundum	kuasa; gaya : force
kosmogoni : cosmogony	kuesta : cuesta
	kulminasi : culmination
	kuarsa : quartz (Jerman)
	kuarsit : quartzite

kuota imigrasi : quota immigration
 kurva kumulatif : cumulative frequency curve

Kuroshio : Kuroshio (Jepang)

Kurva Gause : Gaussian Curve

kurva klinografik : clinographic curve

Kutub Dingin : Cold Pole

kutub magnet bumi : magnetic pole

kuvet : cuvette

L

lapisan dasar : bottom-set bed

ladang : slash and burn agriculture

ladang pindah : shifting cultivation

laguna : laguna

lahar dingin : besuk

lahar panas : mud flow

lakolit : laccolith

lakustrin : lacustrine

lambang : SIMBUL

lanau : silt

lanau berpasir : sandy loam

landaian : gradient

landaian air : hydraulic gradient

landaian panas bumi : geothermal gradient

landskap alam : natural landscape

lano : llano

lapangan : BIDANG

lapangan bongkah : block field

lapangan pukul rata : mean field

lapili : lapilli

lapisan Appleton : Appleton layer

Lapisan Heaviside Kennelly : Heaviside Kennelly Layer

lapisan kedap air : aquiclude

lapisan kematu : hardpan

lapisan pembawa air; akuifer : aquifer

larutan tanah : soil solution

laterisasi : laterization

laterit : laterite

latolisasi : latolization

latosol : latosol; laterite soil

lautan : sea

lautan galilea : sea of galilee

laut epeirik : epeiric sea

laut ingresi : ingression sea

laut sargasso : sargasso sea

laut tepi : marginal sea

laut transgresi : GENANG LAUT

lava : lava

(lava) aa : .aa

lava basa : basic lava

lava bongkah : block lava

lava leher : neck lava

lawina : avalanche

Lebensraum : Lebensraum

legume : legume; legumenesa

lekuk angin : blow-out

lembah : damp

lembah buntu : blind valley

lembah dasar rata : flat bottom valley

lembah gantung : hanging valley

lembah tenggelam : drowned valley

lembu daging : beef cattle

lempung : clay

lempung bongkah : boulder clay

lempung gault : gault clay

lempung tahan api : fire-clay

lepas pantai : off shore

lereng : slope

lereng belakang**longgokan**

- lereng belakang : back-slope; leeward
lereng benua : continental slope
lereng depan : fore land
lereng landai : gentle slope
letak geografi : geographical position
letusan celah : fissure eruption
letusan pusat : central eruption
leveche : leveche
leves : levees
limas penduduk : population pyramid
limnologi : limnology
limonit : limonite
limpasan air tanah : ground water run-off
lindung : haven
lingkaran antarktika : antarctic circle
lingkaran arktik : arctic circle
lingkaran besar : great circle
lingkaran pegunungan : mountain encirclement
lingkaran setan : vicious circle
lingkar erosi : circum erosion
lingkungan : environment
lingkungan buatan : man-made environment
lingkungan geografi : geographical environment
lingkungan psikis : psychological environment
lintang kecil : low latitude
lintasan; orbit : orbit
lintasan lingkaran besar : great circle route
lipatan; perlipatan : fold
lipatan alp : alpine folding
lipatan atas : over fold
lipatan condong : inclined fold
lipatan diapir : diapiric/piercement fold
lipatan isoklin : isoclinal fold
lipatan kelopak : nappe fold
lipatan komplek : complex fold
lipatan koyak : sheer fold
lipatan kusut/kasar : pygmatic fold
lipatan lutut : knee fold
lipatan monoklin : monoclinial fold
lipatan parasit : parasite fold
lipatan rendah : recumbent fold
lipatan sayap : limb fold
lipatan sejajar : parallel fold
lipatan selintap : down fold
lipatan sepusat : concentric folding
lipatan seret : drag fold
lipatan sesar atas : overshurst fold
lipatan simetri : symmetrical fold
lipatan tegak : vertical fold
litogenesis : lithogenesis
litologi : lithology
litosfer : lithosphere
litosol : lithosol
loche : loche
lokasi : location
lokasi kenyamanan : amenity location
lokasi mutlak : absolute location
lokasi nisbi : relative location
loksodrom : loxodrom
lom : loam soil
longgokan : PELONGGOKAN

longsor an puing

longsor an puing : debris slide
 longsor bumi : earth-slide
 loss : loss
 loksodrom : rhumb line
 luar wilayah : extraterritorial
 lubang kepundan : KAWAH
 lubang letupan : explosion vent
 lubang tembusan : blow-hole
 lumbung : granary
 lumpur biru : blue mud
 lumpur hijau : green mud
 lumpur karang : coral mud
 lumpur laut : coze

M

magma : magma
 magnesit : magnesite
 makis : maquis
 makro : macro
 mangan : manganese
 manganit : manganite
 manufaktur : manufacturing
 mantel : mantle
 maritim : maritime

masa : era
 masa kering : drought
 masa paruh : half-life
 massa udara : air mass
 masyarakat : society
 masyarakat nomad : nomad society
 masyarakat sedentari : sedentary society
 mata angin utara : cardinal point

metamorfisme kontak

mata air mineral : mineral spring
 mata air panas; mata air terma : hot spring; thermal spring
 mata air terma : MATA AIR PANAS
 mata badai : eye of the storm
 matahari : sun
 matahari kembar : mock sun
 mata kucing : cat's eye
 mata pencarian : occupation
 meander : meander
 medan : front
 medan dingin : cold front
 medan oklusi : occluded front
 medan panas : warm front
 medan stasioner : stationary front
 megalopolis : megalopolis
 meja gletser : glacier table
 mekanisasi pertanian : mechanized agriculture
 menara Eiffel : Eiffel tower
 mendapan aluvium : alluvium deposit
 mendat : block-slumping
 menhir : menhir
 menyuling : distill
 merah delima : ruby
 meridian; garis bujur : meridian
 mesa : mesa
 meseta : meseta
 mesozoikum : mesozoic era
 mestiso : mestizo
 metabolisme : metabolism
 metamorfik tekan : dynamo metamorph
 metamorfisme : metamorphism; dynamic metamorphism
 metamorfisme kontak : contact metamorphism

- metamorfosa** : metamorph
metan : methane (CA₄)
meteor : BINTANG JATUH
meteorit : meteorite
meteorologi : meteorology
metode hubungan rata-rata : average linkage method
metode hubungan lengkap : complete linkage method
metode hubungan tunggal : single linkage method
metropolis : metropolis
migrasi : migration
migrasi bermusim : seasonal migration
mika : mica
mikro : micro
mil : statute mile
milibar : millibar
milie geografis : milieu géographique
mil laut : nautical mile
mimi mintuna : horseshoe
mineral; hablur : mineral
mineral epigen : epigenetic mineral
mineralogi : mineralogy
minyak mentah : crude oil
misbah umur : age ratio
mistral : mistral

model : model
model gaya berat; model gravitasi : gravity mode
model gravitasi : MODEL GAYA BERAT
model potensi interaksi : interaction potential model
modern : modern
- mofet** : mofette
moho : moharovicic discontinuity
molibdenum : molybdenum
monadnok : GUGUK EROSI
moncong gletser : glacier snout
monogami : monogamy
monoklin : monocline
monokultur : monoculture
monolit : monolith
montana : montana
morain : morainner (Perancis)
moraina : moraina
morain terminal : terminal moraine
morfokronologi : morphochronology
morfologi : morphology
morina bawah : ground-moraine
muatan dasar : bed-load (of river)
mulat : mulato
musim : season
musim dingin sejuk : cool winter
musim gugur; musim luruh : autumn
musim luruh : MUSIM GUGUR
musim panas sejuk : cool summer
musim tumbuh : growing season
muskeg : muskeg
muson : monsoon
mutiara : pearl
mutiara buatan : cultural pearl
mutlak : absolute
mutu kehidupan : quality of life

N

nadir : TITIK KAKI

nasionalisasi : nationalization

nasionalisme : nationalism

natrium : sodium; natrium

negara berkembang : developing countries

negara perdagangan : commercial nation

negara siklonik : cyclonic countries

negeri penyangga : buffer state

nekton : nekton

neon : neon

neposkop : nephroscope

neptunisme : neptunism

neptunium : neptunium

neptunus : neptune

neuston : neuston

neve : neve

ngarai : canyon

ngarai dasar laut : submarine canyon

nikel : nickel

nilai oktan : octane number

nilam; safir : sapphire

nilam Brazil : brazilian sapphire

nilon : nylon

nimbostratus : nimbostratus

nitrat : nitrates

nitrogen : nitrogen

nivasi : nivation

noda matahari : sunspot

nol absolut : absolute zero

nomad : nomad

nomotetik : nomothetic

nullah : nullah

nunatak : nunatak

nutrien : nutrient

oase : oase

oasis : oasis

oker : ocher

oksida : oxid

oksidasi : oxidation

oksigen : oxygen

olakan : convection

oligosin : oligocene

ombak kapiler : cappillary waves

oniks : onyx

ooz Globigerina : Globigerina ooze

opal : opal

optimum : optimum

orbit : path

organisme jasad : benthic organism

organoposfat : organophosphates

orientasi : orientation

orogen : orogeny

orografi : orography

oseanografi : oceanography

osmium : osmium

oyashio : oyashio (Jepang)

ozone : ozone

O

P

pabrik : factory

pabrik pemintalan : ginning factory

padang penggembalaan : grazing land

padang rumput : grassland

padat karya : labour intensive

padi-padian : cereal

paladium

paladium : paladium
palaeobotani : palaeobotany
paleontologi : palaeontology
palung depan : fore-deep
palung laut : trough
pamero : pampero
pampa : pampa
pancang : garth
panji aliran : flow chart/diagram
pantai belakang : backshore
pantai diskordan : discordant coast
pantai pangkal teluk : bayhead beach; pocked beach
paparan abrasi : abrasion platform
paparan benua; telasar benua : continental shelf
paralel : parallels
parennial plants : perenical plants
pasang : tides
pasang banjir : flood tide
pasang perbanat : neap tides
pasang purnama : spring tides
pasang surut apogi : apogean tide
pasar pusat : central market
pasir : sand
pasir hijau : green sand
pasir karang : coral sand
paya; tanah benchah : swamp
paya aluvium : alluvial swamp
paya daratan : back swamp
payang : PUKAT TARIK
pecah : fracture
pedosaan : rural settlement
pedokal : pedocal
pedolfer : pedolfer
Pegat Gutenberg : Gutenberg Discontinuity

peluruhan membiji

pegunungan : mountains
pegunungan lipat : folded mountain
pegunungan lipat : folded mountain
pegunungan muda : young mountain
pegunungan sisa : relict mountains
pelabuhan : harbour
pelabuhan bebas : freeport
pelabuhan transito : entreport
pelabuhan udara : airport
pelana angin : air saddle
pelanaran : alluviation
pelangi : rainbow
pelantar aluvium : alluvial platform
pelapukan : weathering
pelapukan kimia : chemical weathering
pelapukan mekanis : mechanical weathering
pelapukan organis : organical weathering
pelataran benua : continental platform
peledakan penduduk : population bomb
peleleran : extrusion
pelonggokan; longgokan : accumulation
peluncuran : glide
peluncuran gaya berat : gravity gliding
peluruh : block disintegration
peluruhan : disintegration
peluruhan membiji : granular disintegration

- pemanasan adiabatik : adiabatic heating
- pematang : head-dyke
- pembajakan kontur : contour ploughing
- pembatasan kelahiran : birth control
- pembatasan penduduk; pengawasan penduduk : population control
- pembatuan : diagenesis/lithification
- pembauran : dispersal
- pembentukan : FORMASI
- pembentukan tanah : soil formation
- pembiakan ganggang : algae bloom
- pembiasan : diffraction
- pemburu : hunters
- pemekaran : expansion
- pemenggalan sungai; sudatan : cut off
- pemerian baka : genetic description
- pemetaan lapangan : field mapping
- pemisah : divide
- pemisah benua : continental divide
- pemolderan : empolder (ing)
- pemukim : settler
- pemukiman : settlement
- penaikan; dongak : elevation
- penakar hujan : rain gauge
- penampang landaian : gradient profile
- penampung pantai : beach profile
- penampung : profile
- penampung tanah; profil tanah : soil profile
- penanaman berjalur : strip cropping
- ing
- pencacahan; sensus : census
- pencemar : pollutant
- pençebaran air : water pollution
- pençebaran atmosfer : atmospheric pollution
- pençebaran bunyi : voice pollution
- pençebaran fosfat : phosphate pollution
- pençebaran; polusi : pollution
- pençebaran tanah : soil pollution
- pençebaran termal : thermal pollution
- pençebaran udara : air pollution
- pençeucian : ELUVIASI
- pendidikan kependudukan : population education
- pendidikan lingkungan : environment education
- pendinginan adiabatik : adiabatic cooling
- penduduk : inhabitant
- penduduk optimum : optimum population
- penduduk stasioner : stationary population
- pendugaan goma : sounding
- pendulang : dulang wasner
- penebangan hutan : deforestation
- penelukan : embayment
- penenggalan sungai : beheading
- penenplan : peneplain
- pengalengan : canning; cannery
- pengangguran tak kentara : under employment
- pengangkutan; transportasi : transportation

pengarangan : coalification
pengawasan penduduk : PEMBATASAN PENDUDUK
pengawasan sosial : social control
pengawetan; konservasi : conservation
pengawetan sumber alam : conservation of natural resource
pengelolaan : management
pengelupasan : exfoliation
pengembunan : condensation
pengendalian banjir : flood control
pengendapan : deposition
penggalian kelikir/kerikil : gravel pit
penggalian kerikil : PENGGALIAN KELIKIR
penggantian generasi : replacement reproduction
pengeletseran : glacierization
penggolongan : classification
penggunaan tanah : land-use
penghabluran berfraksi : fractional crystallization
penghalang air : water barriers
penghidratan : hydration
penghumusan : HUMIFIKASI
penghutanan : afforestation
pengkapuran : calcification
pengontangan : desiccation
penguapan; evaporasi : evaporation
penguapkeringatan : evapotranspiration
pengukuran radio karbon : radio carbon dating
pengumpul : food gatherers
penguraian : decomposition
pentarikan radio karbon : PEN-

TARIKHAN KARBON

pentarikan karbon; pentarikan radio karbon : carbon dating; radio karbon dating
penyakit tidur : sleeping sickness
penyebaran : distribution
penyebaran penduduk : population distribution
penyimpangan magnetik : DEKLINASI MAGNETIK
penyulingan berfraksi : fractional distillatic
penyusutan penduduk : depopulation
peon : peon
peragian : fermentation
perairan teritorial : territorial sea
perak : silver
peraliran eksotik : exotic stream
perataan : bevel
perbatasan : frontier
perbatasan anteseden : antecedent boundaries
perbatasan superimpos : superimposed boundaries
perbatasan fisis : physical boundaries
perbatasan geometris : geometric boundaries
perbatasan konsekuensi : consequent boundaries
perbedaan iklim : climate difference
perbukitan : hill land
percepatan : acceleration
percepatan gravitasi : acceleration of gravity
perdaunan : foliation

- perdwicabangan : bifurkasi, bifurcation
- peredaran atmosfera : atmospheric circulation
- pererekam Campbell Stokes : Campbell-Stokes recorder
- peremajaan : rejuvenation
- peremajaan dinamik : dynamic rejuvenation
- perencanaan kota : city planning
- peresan; glasiasi : glaciation
- pergeseran bongkah : block faulting
- peridotit : peridotite
- perigeum : perigee
- perihelion; perihelium : perihelion
- perihelium : perihelion
- perikanan : fishery
- perimbangan : sex ratio
- perintis : pioneer
- periode geologi : geological periods
- periode gletser : glacial period
- periode karbon : carboniferous period
- perkecambahan : germination
- perkolasi : percolation
- perkotaan : urban place
- perlapisan : bedding
- perlapisan palsu : false bedding
- perlistrikan air : hydro-electricity
- permaforst : permafrost
- permukaan air tanah : water table
- permukaan bumi : earth surface
- permukaan laut : sea level
- pernafasan; asimilasi : assimilation
- peroi : friable
- perombakan mundur : backwashing
- perpindahan : displacement
- perputaran bumi : earth rotation
- persamaan hidrologi : hydrologic equation
- persamaan hidrostatik : hydrostatic equation
- persamaan waktu : Equation of Time
- persemakmuran : dominion
- pertanian : agriculture
- pertanian beras : PERTANIAN SENGKED
- pertanian intensif : intensive agriculture
- pertanian kontur : contour farming
- pertanian luas : extensive agriculture
- pertanian sayur-mayur : market gardening
- pertanian sengked; pertanian beras : terrace cultivation
- pertemuan udara : air convergence
- pertumbuhan eksponensial : exponential growth
- pertumbuhan penduduk : population growth
- perubahan adiabatik : adiabatic change
- perunggu : bronze
- perwalian : protectorate
- pestisida : pesticide
- pestisida botanis : botanical pestisido
- peta : map
- peta asas : PETA DASAR
- peta dasar; peta asas : base map
- peta garis aliran : flow-line map

polder

polder : polder (Belanda)
poligami : polygamy
polip : coral polyp
polje : polje
polusi : PENCEMARAN
pompa bensin : fueling station
pondok bukit : hill-station
pondok ladang : homestead
ponor : ponnor (Belanda)
population bomb : population explosion
porfiris : porphyries
pororoka : pororoeka
poros bumi : axis; earth axis
porselin : porcelain
posibilisme : possibilism : proba-
 bilism
potlatch : potlatch

prairi : prairi
prasarana : infrastructure
prekambrium : ZAMAN ARKEAN
presipitasi konveksional : HUJAN
 TERMIL
produksi dunia : world production
produksi dunia harian : daily
 world production
produksi massa : mass production
produksi primer : primary produc-
 tion
produktifitas : productivity
profil tanah : PENAMPUNG TANAH
profil topografik : topographic
 profile
projection : prediction
proses Bessemer : Bessemer pro-
 cess
proses keruangan : spatial proses

pupuk organik

proses metamorfisme : the pro-
 cesses of metamorphism
protuberansen : protuberansen
proyeksi : projection
proyeksi azimuthal : azimuthal
 projection
proyeksi Bonne : Bonne projection
proyeksi gnomomik : gnomomic
 projection
proyeksi goode : goode's projec-
 tion
proyeksi konikol : conical projec-
 tions
proyeksi merkator : mercator pro-
 jection
proyeksi penduduk : population
 projection
proyeksi peta : map projection
proyeksi silindrikan : cylindrical
 projections
pseudomorfosis : pseudomorpho-
 sis
psikrometer : psychrometer
puing : debris
pukat tarik; payang : drag net
pulau : island
pulau aluvium : alluvial island
pulau benua : continental island
pulau Galapagos : Galapagos island
pulau muara : holm/holme
puna : puna
puncak lipatan : crest fold
pupuk : fertilizer
pupuk buatan : artificial manure;
 synthetis fertilizers
pupuk hijau : green manures
pupuk manusia : night soil
pupuk organik : organic fertilizer

- peta isokron : isochrone map
 peta isoplek : isopleth map
 peta isotim : isotim map
 peta kadaster : cadastral map
 peta kontur : contour map
 peta korokromatik : chorochromatic map
 peta koroplet : choropleth map
 peta kosong : blank map
 peta kromorfografi : chromorphographic map
 petani : farmers
 peta nisbah tanah rata : flatland ratio map
 peta relief : relief map
 peta sinoptis : synoptic chart
 peta tindih : overlay map
 peta titik : dot map
 peta topografik : topographic map
 peternakan : pastoral
 petir : lightning
 petrografi : petrography
 petrologi : petrology
 PH : PH
 phito-plankton : phitoplankton
 pingiran : centre-periphery (concept)
 pino : pino
 pintu : gate
 pintu air : flood gate
 pirit : pyrite
 piroklastik : pyroclastic
 piroksen : pyroxens
 pitogeografi : phytogeography
 planet : SAYARAH
 planetoid : asteroid
 planet dalam : inner planet
 planet luar : outer planets
 plankton : plankton
 planosol : planosol
 platinum : platinum
 plato : plateau
 playa : playa
 pleistosen : pleistocene
 plumbogo : plumbogo
 pluto : pluto
 pluton : plutonic rock
 plutonisme : plutonism
 plutonium : plutonium
 pluvial : pluvial
 PM : PM
 podzol; tanah abu : podzol
 podzol coklat kelabu : grey-brown podzol
 pohon konifer daun lebar : broad-leaf coniferous
 pola angulat : angulate pattern
 pola komuniti : community pattern
 pola kontur : contour pattern
 pola menetap : pattern of settlement
 pola penduduk : population pattern
 pola saliran : annular drainage; drainage pattern
 pola saliran dentrik : dendritic drainage pattern
 pola sungai dendritis : dendritic stream pattern
 pola sungai radial : radial stream pattern
 pola sungai teranyam : braided stream pattern
 pola sungai trali : trallised stream pattern
 pola udara : air pattern

purga : purga
 pusat gempa : epicentre
 pusat perdagangan : commercial
 centre
 putus sekolah : drop out

R

radiasi : radiation
 radiolaria : radiolaria
 radium : radium
 radon : radon
 ramalan; telahan : forecast
 rambu : beacon
 rancangan pembangunan : deve-
 lopment plan
 rangkaian gunung : chain of
 mountain
 rantai : chain
 rantai makanan : food chain
 ras : race
 rasi : constellation; constellation
 rasio bifurkasi : bifurcation ratio
 rasi pari; gubug pancang : southern
 cross; crux
 rasi perahu : ursa mayor
 rataan : flat
 rawa : marsh
 rawang : peat bog
 rayapan : creep
 reboisasi : reforestation
 reg; guru batu; serir : serir
 region : WILAYAH
 region alam; wilayah alam : natural
 region
 regolit : regolith
 regosol : regosol

rekah; celah : crevasse
 relief : relief
 remineralisasi : remineralization
 renggutan gletser : glacial plucking
 retas : dike/dyke
 revolusi : revolution
 revolusi bumi : revolution of the
 earth
 revolusi hijau : green revolution
 revolusi industri : industrial revo-
 lution
 ria : ria
 rijang : flint; chert
 rintangan budaya : cultural barrier
 rintangan fisik : physical barrier
 rintangan lulus : permeable bar-
 rier
 rintangan pantul : reflecting
 barrier
 rintangan politik : political barrier
 rintangan psikologi : psychological
 barrier
 rintangan serap : absorbing barrier
 rodentisida : rodenticida
 rombakan lereng : clatter scree
 rotasi : rotation
 rotasi bumi : rotation of the earth
 ruang mutlak : absolute space
 ruang nisbi : relative space
 ruang sosial : social space
 ruang waktu : time space
 rumah kaca : glass house; green
 house
 rumpang : JURANG
 rumpun bambu : bamboo groves

rumpun sepon

rumpun sepon : codium
 runut : furrow
 rute : route

S

sabana : savanna
 sabana tropik : tropical savanna
 sabuk : clay-slate
 safir : NILAM
 salina : salina; saltpan
 salinitas : salinity
 saluran : drainase
 saluran antesseden : antecedent
 /drainage
 saluran dentrik : dentritic drainage
 saluran konsekuen : consequent
 drainage
 saluran menggelang : annular drain-
 nage
 saluran udara : air drainage
 salju : snow
 saluran : channel (marine)
 sampah dapur : kyokken-moddi-
 nger
 sampah radioaktif : radioactive
 waste
 samudra : ocean
 sanitasi : sanitation
 saprofit : saprophite
 sargassum : sargassum
 sarsen : greywether; sarsen
 satelit : satellite
 satelit aktif : active satellite
 sawar iklim : climate barrier
 sayarah; planet : planet
 sebaran frekuensi Gause : Gaussian

serat mineral

frequency distribution
 sebarang keruangan : spatial dis-
 tribution
 sebaran mendatar : horizontal
 distribution
 sedimentasi : sedimentation
 sefalopoda : cephalopoda
 seismograf : seismograph
 sejarah bumi : geohistory
 sejuk : cool
 sektan : sextant
 sektor dingin : cold sector
 sekuler : secular
 selang kontur : contour interval
 selat kecil : gut
 seleksi alami : natural selection
 selestit : celestite
 selut diatoma : diatom ooze
 selva : selva
 semai sebar : broadcast sowing
 semak : brush
 semen : cement
 semenanjung : peninsula
 semit : semit
 seng : zink
 senja guruli (petang) : FAJAR SIDIK
 (PAGI)
 sensus : PENCACAHAN
 sensus de facto : census de facto
 sensus de jure : census de jure
 sentimeter : centimeter
 sentrogram : centrogram
 sentroklin : centrocline
 sentrosfer : centrosphere
 sepatu salju : snow shoes
 serapan : absorption
 serat gelas : fibre glass
 serat mineral : mineral fibers

serir

serir : reg
serostratus : cerrostratus
serpentin : serpentine
serpilh : shale
sesar : fault
setara : equivalence
sezaman : contemporaneous

sial : sial
sikap : attitude
siklogenesi : cyclogenesis
siklon : cyclone
sikloh luar tropika : extra-tropical cyclon
siklus karbon : carbon cycle
silikat : silicate
silikon : silicon
silir : breeze
sil; keping intursif : sill
sima : sima
simbiosis : symbiosis
simbol; lambang : symbol
simpangan : deviation
sinar aktinik : actinic ray
sinar kosmik : cosmic rays
sinar krepuskular : crepuscular ray
sinder gunung api : volcanic sinders
singkapan : outcrop
singkatan : exposure
sinklinal : syncline
sinok : chook
sirk : cirque
siroko : sirocco
sirokumululus : cirrocumulus
sirostratus : cirrostratus
sirus : cirrus
sistem : system
sistem amfidrom : amphidromic

skala kekerasan (MOHS)

system
sistem heksagonal : hexagonal system
sistem isometrik : isometric system
sistem kristal : crystal system
sistem ladang : shifting cultural
sistem manufaktur : manufacture system
sistem monoklinik : monoclinic system
sistem ortorombes : orthorombic system
sistem pergunungan Alp : alpine mountain system
sistem perhubungan : transport system
sistem regional khusus : specific regional system
sistem regional umum : general or generic regional system
sistem sawah : paddy system
sistem sosial : social system
sistem sungai terganggu : disturbed river system
sistem tertutup : closed system
sistem tetragonal : tetragonal system
sistem triklinik : triclinic system
situasi : situation
situs : site
skala Beaufort : Beaufort scale
skala berfraksi : fractional scales
skala Brillouin : Brillouin scale
skala diagonal : diagonal scale
skala-G : G-scale
skala grafik : graphic scales
skala kata : verbal scales
skala kekerasan (MOHS) : hard-

- ness scale (MOHS)
- skala Kelvin : Kelvin scale
- skala Mohs : Mohs scale
- skala peta : map scale
- skoria : scoria
- slum : slums
- sofioni : soffioni
- solfatar : solfatara
- solifluksi : solifluction
- solum : solum
- sonar : sonar
- oroche : oroche
- sphinx : sphinx
- stalagmit : stalagmite
- stalaktit : stalactite
- standar emas : gold standard
- standar kemakmuran : standard of living
- standar sosial : social standard
- statistik vital : vital statistic
- stepa : stepa
- Stereografi Proyeksi Gall** : Gall's stereographic Projection
- stratosfer : stratosfere
- stratum : stratum
- stratus : stratus
- struktur kataklastik : cataclastic structure
- struktur keruangan : spatial structure
- struktur kersai : blocky structure
- struktur kolom : STRUKTUR PRISMA
- struktur konsertina : concertina structure
- struktur lempeng : platy structure
- struktur prisma; struktur kolom : prismatic or columnar structure
- struktur remah : granular or crumb structure
- struktur umur : age structure
- suaka alam : nature reserve
- suaka margasawa : game reserve
- subak : subak
- sublimasi : sublimation
- sub-resen : aluvium
- sudatan : PEMENGGALAN SUNGAI
- sudut bias : angle of refraction
- sudut dongak : angle of elevation
- suhu : temperature
- suhu harian pukul : diurnal mean time
- suhu kritik : critical temperature
- sulfat : sulphate
- sulfida : sulphide
- sumbat vulkanik : volcanic plug
- sumber alam tak terbarui : non-renewable resources
- sumber alam terbarui : renewable resources
- sumber dalam : deep focus
- sumber daya : resources; natural resources
- sumber daya budaya : cultural resources
- sumber daya manusia : human resources
- sumbu bumi : earth axis
- sumbu lipatan : axis of fold
- sumbu mendatar : horizontal axis
- sumur artesis : artesian well
- sumur gas : gas well
- sun : solar
- sungai alir masuk : stream affluent
- sungai anteseden : antecedent river
- sungai bermusim : bourne
- sungai eksotik : exotic river

sungai hulu**tanah tinggi tengah**

sungai hulu : headstream
sungai konsekuen : consequent stream; consequent river
sungai lenyap : disappearing stream
sungai obsekuen : obsequent river
sungai rompak : river capture
sungai subsekuen : subsequent river
sungai teranyam : braided river/stream
sungai terpenggal : behead stream
superfosfat : superphosphate
susunan kimia : chemical composition
susut laut : regression
swadaya : autarchy

T

tabir udara : air curtain
tabung Bourdon : Bourdon tube
tafsiran : INTERPRETASI
tahi bijih; amang : amang
taufan : taifun; typhoon
taiga : taiga
talam tampung : catchment basin
talk : talc
talus : talus
taman margasatwa : zoological garden
tambang dalam : shaft mining
tambang hanyut : drift mining
tambang keruk : dredge mining
tambang lereng : slope mining
tambang permukaan : surface

mining
tambang semprot : hydraulic mine
tambatan terapung : floating landing stage
tanah : soil
tanah abu : podzol
tanah azonal : azonal soil
tanah barbados : barbadoes earth

tanah benchah : PAYA
tanah bera : fallow land
tanah brek : breckland
tanah diatoma : diatomaceous earth
tanah gambut; histosol : histosol
tanah garapan : arable land
tanah genting : isthmus
tanah gersang : badlands
tanah Gondwana : Gondwanaland
tanah kelabu : grey earth
tanah longsor : land slide
tanah marginal; tanah sekarat : marginal land
tanah netrazonal : netrazonal soil
tanah paya : meadow soil
tanah podsol : podsolie soils
tanah rata : flatland
tanah rawang : bog soil
tanah regur : regur soil
tanah sejuk : cool land
tanah sekarat : TANAH MARGINAL
tanah serozem : sierozem soil
tanah tanah adob; tubuh tanah adob : adobe soil
tanah tinggi : highland
tanah tinggi tengah : Central upland

tanah zonal : zonal soil; zonal soils
 tanaman dagang : cash crop
 tanaman dagang : commercial crop
 tanaman genjali : annuals
 tanaman tahunan : perennial plants; perennial plants
 tanda lazim/biasa : conventional sign
 tanda-parut : chattermarks
 tandus : barren
 tanggul : bench; embankment
 tanjung : cape
 tanjung paruh : bill
 tanur tiup : blast furnace
 tapal batas : boundary
 tata surya : solar system
 TCZ : inter tropic convergence zone
 tebing curam : back-wall
 tebing tinggi; anjur : over hanging cliff
 teja : afterglow
 teja alp : alpine glow
 teja udara : air glow
 tekanan atmosfer : atmospheric pressure
 tekanan barometrik : barometric pres.
 tekanan penduduk : population pressure
 tekanan tinggi (anti siklon) : high (anticyclone)
 tekanan udara : air pressure
 teknik ban berjalan : assembly line techniques
 teknik suai ruang : space-adjusting techniquen

teknologi : technology
 tektonik : tectonic
 tekstur tanah : soil texture
 tekuk lereng : break of slope
 telaga runcing : finger lake
 telahan : RAMALAN
 telasar benua : PAPARAN BENUA
 teluk : bay
 tembaga : copper
 tempat pusat : central place
 tenaga atom : atom power
 tenaga kerja : man power
 tenaga listrik air : hydro-electric power
 tenaga matahari : solar power
 tenaga panas bumi : geothermal energy
 tenang : calm
 tenang kanser : calm of cancer
 tenang kaprikorn : calm of capri-corn
 teori atol : atoll theory
 teori inti jamak : multi nuclei model
 teori kabut asal : nebula theory
 teori kapilaritas soaial : social capilarity teori
 teori penghanyutan benua : continental drift theory
 teori sektor : sector model
 teori sistem umum : general system theory
 teori struktur kota : city structure theory
 teori tempat pusat : central place theory
 teori zone sepusat : concentric zone model

- tepi : bank
 tepian benua : continental margin
 teras : core
 teras bumi : earth's core
 teras kota : urban kard core
 terban : graben
 torbiku : dissection
 termik : thermic
 termonuklir : thermonuclear
 terrarosa : terrarosa (Italia)
 tertekan : confined aquifer, ak(u)
     ifer
 terumbu pinggir : fringing reef
 terusan : canal
 terusan cabang : branch canal
 terusan surut : ebb channel
 teteluk : bight
 tetesan kabut : fog-drip
 thorium : thorium
 tiang basal : basaltic column
 tiang; kolom : column
 tilit : tillite
 timah : lead
 timah aluvium : alluvial tin
 timah putih : tin
 tingkah laku keruangan : spatial
     behaviour
 tingkatan banjir : flood-stage
 tingkat kelahiran : birth rate
 tingkat kelahiran khusus : age
     specific birth rate
 tingkat kematian : death rate
 tingkat kematian bayi : infant
     mortality ratoo
 tingkat keras batuan; kekerasan :
     hardness
 tingkat kesuburan : fertility rate
 tingkat konvergensi ruang waktu :
     rate of time space convegence
 tipe awan : cloud types
 tipe ekonomi : economy type
 tipe kota : city types
 tipe perbatasan : boudary types
 tirai besi : iron curtain
 titanium : titanium
 titik beku : freezing point
 titik didih : boiling point
 titik embun : draw point; dew-
     point
 titik kaki; nadir : nadir
 titik puncak; zenit : zenith
 titik tetap : bench mark
 tohor sungai : ford (sungai)
 tonggak kerak : crush clumn
 topang : buttress
 topografi : topography
 tornado : tornado (Spanyol)
 tradisional : traditional
 tradisionalisme : traditionalism
 transhuman : transhuman
 transisi demografi : demography
     transition
 transportasi : PENGANGKUTAN
 travertin : travertine; tufe
 trilabit : trilabit
 trip : trip
 Tripoli : Tripoli
 tropik : tropics
 tropopause : tropopause
 troposfer : troposphere
 tsernosum : tsernosum
 tsunami : tsunami
 tubuh tanah adob : TANAH TANIH
     ADOB

tuf : tuff
 tuf vulkanik : volcanic tuff
 tumbuhan akuratik : aquatic plants
 tumbuhan klimaks : climax vegetation
 tumbuhan pandu : gids planted
 tumpang sari : catch crop; multiple cropping
 tundra : tundra
 tungsten : tungsten
 turbidimeter : turbidimeter

U

udara : air
 udara atas : upper air
 udara kelautan kutub : polar maritime air
 udara kelautan tropika : tropical maritime air
 udara kering : dry air
 udara kutub : polar air
 udara lembab : damp air
 udara ringan : light air
 udara tropika Pasifik : Pacific tropical air
 ufuk; horizon : horizon
 uji ki-kuadrat : chi-square (x^2) test
 umur mutlak : absolute age
 unsur : elements
 unsur iklim : climatic element
 uranium : uranium
 urbanisasi : urbanization
 urbanisme : urbanism
 usaha tani : farming
 usaha tani kering : dry farming

uvala : uvala

V

vanadium : vanadium
 variasi kedaerahan : areal variation
 variasi musiman : seasonal variation
 variasi tahunan : annual variation
 vega : vega
 vegetasi : vegetation
 vincer : vincer
 Vidal de La Blache, Paul : Vidal de La Blache, Paul
 vinikultur : vini-culture
 Visuvius : Visuvius
 vitikultur : viticulture
 vulcanism : vulcanism
 vulkanisasi : vulcanisor

W

wabah : epidemic
 wadi : wadi
 waktu geologi : geological time
 waktu internasional : international time
 waktu setempat : local time
 wilayah; region : region
 wilayah alam : REGION ALAM
 wilayah berfungsi : functional region
 wilayah fungsional : nodal or function region
 wilayah iklim : climatic region
 wilayah seragam : uniform region

wiliwau : williwau
 willy-willy : willy-willy

Y

yakut; garnet : garnet

Z

zaman arkean; prekambrium :
 archean era

zaman batu : stone age

Zaman Gangsa : Bronze Age

zaman geografi-geologi : geogra-
 phy-geology age

Zaman paleozoikum : paleozioic
 era

Zaman perunggu : bronze age

zaman udara : air age

zambo : zambo

zenit : titik puncak

zionisme : zionism

zodiak : zodiak

zone air tanah : ground water
 zone

zone bawah kapiler : capillary
 moisture zone

zone batial : bathyal zone

zone bentos : benthic zone

zone eupotik : euphotic zone

zone iklim purba : palaeo climatic
 zone

zone litoral : litoral zone

zone selaput putus : discrete-film
 zone

zone selaput sinambung : conti-
 nuous film zone

zeo-geografi : zoogeography

zoo plankton : zoo-pankton

Z P G (Zero Population Grooti) :
 Z P G

DAFTAR PUSTAKA

- Bateman, Alan M. 1970. *Economic Mineral Deposits*. Modern Asia Additions, Tokyo: Charles E. Tuttle Co.
- Encyclopedia Americana*, 1977.
- Himus, G.W. 1954. *A Dictionary of Geology*, Harmondsworth: Penguin Books Ltd.
- Huntington, E. 1960. *Principles of Human Geography*, New York: John Wiley and Sons, Inc.
- Moore, W.G. 1956, *A Dictionary of Geography*, Harmondsworth: Penguin Books Ltd.
- Pearl, Richard M. 1958, *Rocks and Minerals*, New York: Barnes and Noble, Inc.
- Purbo Hadiwijoyo, M.M. 1975, *Peristilahan Geologi dan Ilmu yang Berhubungan*, Bandung: Penerbit Universitas ITB.
- Schmieder, A.A. cs. 1970. *A Dictionary of Basic Geography*, Boston: Allyn and Bacon, Inc.
- Studdard, Gloria J. 1973, *Common Environmental Terms*
- Wroe Wolfe, C. cs. 1966, *Earth and Space Science*, Boston: D. C. Health and Co.